

Βρυξέλλες, 15 Οκτωβρίου 2025
(OR. en)

13869/25

Διοργανικός φάκελος:
2025/0180(COD)

ENER 517
POLCOM 296
CODEC 1514

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων (1ο Τμήμα)
Αποδέκτης:	Συμβούλιο
Θέμα:	Πρόταση ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για τη σταδιακή κατάργηση των εισαγωγών ρωσικού φυσικού αερίου, τη βελτίωση της παρακολούθησης πιθανών ενεργειακών εξαρτήσεων και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938 - Γενική προσέγγιση

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Στις 17 Ιουνίου 2025 η Επιτροπή υπέβαλε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο πρόταση κανονισμού για τη σταδιακή κατάργηση των εισαγωγών ρωσικού φυσικού αερίου, τη βελτίωση της παρακολούθησης πιθανών ενεργειακών εξαρτήσεων και την τροποποίηση του κανονισμού για την ασφάλεια του εφοδιασμού με αέριο. Η παρούσα πρόταση αποσκοπεί στη σταδιακή και αποφασιστική κατάργηση των εναπομενουσών εισαγωγών αερίου αγωγών και ΥΦΑ από τη Ρωσία και στην επιβολή πλήρους απαγόρευσης από την 1η Ιανουαρίου 2028. Πρόκειται για βασικό παραδοτέο της ανακοίνωσης της Επιτροπής με τίτλο «Χάρτης πορείας για τον τερματισμό των ρωσικών εισαγωγών ενέργειας»¹. Σε αυτόν τον χάρτη πορείας περιγράφεται στρατηγική για τη σταδιακή κατάργηση των εναπομενουσών εισαγωγών ενέργειας από τη Ρωσία που αφορούν το αέριο, το πετρέλαιο και τα πυρηνικά υλικά. Παρουσιάστηκε στις 15 Μαΐου 2025, σε συνέχεια της Διακήρυξης των Βερσαλλιών του Μαρτίου του 2022, με την οποία οι ηγέτες και οι ηγέτιδες συμφώνησαν να καταργήσουν σταδιακά την εξάρτηση από τα ρωσικά ορυκτά καύσιμα το συντομότερο δυνατόν.

¹ 8686/1/25 REV1

2. Στόχος της πρότασης είναι να εξασφαλιστεί η απεξάρτηση της ΕΕ από τη ρωσική ενέργεια, καθώς οι εναπομένουσες εισαγωγές εξακολουθούν να ενέχουν σοβαρούς κινδύνους για την ασφάλεια του εφοδιασμού της Ένωσης. Στην πρόταση επισημαίνεται ο τρόπος με τον οποίο η Ρωσία χρησιμοποιεί συστηματικά ως όπλο τον εφοδιασμό με αέριο και χειραγωγεί την αγορά μέσω σκόπιμων διαταραχών των ροών αερίου και υποστηρίζεται ότι, ως εκ τούτου, δεν μπορεί πλέον να θεωρείται αξιόπιστος εμπορικός εταίρος.
3. Το κύριο στοιχείο της πρότασης είναι η απαγόρευση των εισαγωγών αερίου από τη Ρωσία που αφορά τόσο το αέριο αγωγών όσο και το ΥΦΑ. Για τις υφιστάμενες συμβάσεις προμήθειας προβλέπεται μεταβατική φάση. Προκειμένου να διευκολυνθεί η προσπάθεια διαφοροποίησης με απομάκρυνση από τις ρωσικές εισαγωγές, τα κράτη μέλη πρέπει να υποβάλουν εθνικά σχέδια διαφοροποίησης για τις εισαγωγές τόσο αερίου όσο και πετρελαίου από τη Ρωσία. Η πρόταση περιλαμβάνει, επίσης, στοχευμένες τροποποιήσεις του κανονισμού για την ασφάλεια του εφοδιασμού με αέριο (όσον αφορά την παρακολούθηση της ασφάλειας του εφοδιασμού με αέριο).
4. Η Επιτροπή προτείνει την έκδοση του κανονισμού σε διπλή νομική βάση που περιλαμβάνει το άρθρο 207 της ΣΛΕΕ (εμπορική πολιτική) και το άρθρο 194 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ (ενεργειακή πολιτική).
5. Στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ο κ. Ville NIINISTÖ (Greens/EFA, ΦΙ) ορίστηκε εισηγητής για την πρόταση εξ ονόματος της επιτροπής ITRE και η κ. Inese VAIDERE (EPP, ΛΕ) εισηγήτρια της πρότασης εξ ονόματος της επιτροπής INTA. Η κοινή ψηφοφορία των επιτροπών ITRE-INTA έχει προγραμματιστεί για τις 16 Οκτωβρίου και η ανακοίνωση στην ολομέλεια για τις 20 Οκτωβρίου.
6. Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή γνωμοδότησε στις 17 Σεπτεμβρίου 2025. Ζητήθηκε επίσης η γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών.

II. ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

7. Η Ομάδα «Ενέργεια» εξέτασε την πρόταση κατά τις συνεδριάσεις της στις 18, 23 και 26 Ιουνίου, την 1η Ιουλίου και στις 8, 15 και 24 Ιουλίου, καθώς και στις 2, 9, 16 και 30 Σεπτεμβρίου 2025. Διοργανώθηκαν ειδικές συνεδριάσεις προκειμένου να εξεταστούν οι τελωνειακές και νομικές πτυχές της πρότασης.

8. Δεδομένου του επείγοντος χαρακτήρα του εν λόγω φακέλου, οι συννομοθέτες επιδιώκουν να καταλήξουν σε συμφωνία έως το τέλος του έτους, ώστε να καταστεί εφικτή στη συνέχεια η τελική έκδοση το συντομότερο δυνατόν. Τόσο η Προεδρία όσο και οι αντιπροσωπίες έχουν εργαστεί εντατικά για την επίτευξη αυτού του στόχου. Παρά την πολυπλοκότητα του φακέλου και τον πολιτικώς ευαίσθητο χαρακτήρα του, έχει αρχίσει να συντελείται σημαντικό έργο σε τεχνικό επίπεδο, ιδίως για την αποσαφήνιση πολύπλοκων ζητημάτων που σχετίζονται με τις τελωνειακές διαδικασίες, την αντιμετώπιση των ανησυχιών των αντιπροσωπιών όσον αφορά την εφαρμογή και τη διασφάλιση ότι το κείμενο είναι ταυτόχρονα ισχυρό και νομικά ορθό.
9. Στις 23 Σεπτεμβρίου η Επιτροπή παρουσίασε την 19η δέσμη κυρώσεων κατά της Ρωσίας στην Ομάδα «Σύμβουλοι εξωτερικών σχέσεων» (RELEX). Κατά τις συνεδριάσεις της Ομάδας αυτής και της EMA στις 26 Σεπτεμβρίου, η Επιτροπή σημείωσε ότι, ενώ και οι δύο προτάσεις απαγορεύουν τις εισαγωγές ΥΦΑ από τη Ρωσία, η πρόταση REPowerEU και η 19η δέσμη κυρώσεων έχουν διαφορετικές νομικές βάσεις και διαφορετικούς στόχους. Ενώ οι κυρώσεις είναι μέτρα εξωτερικής πολιτικής, καταναγκαστικού και, από τη φύση τους, προσωρινού χαρακτήρα, η πρόταση REPowerEU επιδιώκει στόχους εμπορικής και ενεργειακής πολιτικής και προορίζεται για εφαρμογή σε μόνιμη βάση. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι προτάσεις είναι συμπληρωματικές και μπορούν να συνυπάρξουν. Σε αυτή τη βάση, πρόθεση της Προεδρίας είναι να σημειωθεί πρόοδος με την πρόταση REPowerEU όπως έχει προγραμματιστεί.
10. Ως εκ τούτου, η Προεδρία εκπόνησε συμβιβαστικό κείμενο², το οποίο συζητήθηκε από την Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων στις 8 Οκτωβρίου 2025. Από τις συζητήσεις προέκυψε ευρεία υποστήριξη για το συμβιβαστικό κείμενο της Προεδρίας. Μερικές μόνο αντιπροσωπίες διατύπωσαν επιφυλάξεις για συγκεκριμένα σημεία του κειμένου.

² 13248/25

III. ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΙΒΑΣΤΙΚΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ

11. Μετά τη συζήτηση στην ΕΜΑ, η Προεδρία προσάρμοσε το κείμενο ώστε να αντιμετωπιστούν οι εναπομένουσες ανησυχίες. Ακολουθεί σύνοψη των νέων συμβιβαστικών προτάσεων της Προεδρίας:

α) Αξιολόγηση της εκ των προτέρων αδειοδότησης (Άρθρο 7 παράγραφος 3):

Βάσει της ρήτρας επανεξέτασης που υποχρεώνει την Επιτροπή να υποβάλει έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού, η Επιτροπή θα αξιολογεί την αποτελεσματικότητα της εκ των προτέρων αδειοδότησης που απαιτείται για τις εισαγωγές φυσικού αερίου στις περιπτώσεις που η χώρα παραγωγής δεν είναι η Ρωσία.

β) Εναλλακτικές πηγές εφοδιασμού (Άρθρο 11 παράγραφος 4):

Προστέθηκε στο διατακτικό του σχεδίου κανονισμού διάταξη που αντικατοπτρίζει την αιτιολογική σκέψη 11α. Ορίζει ότι, κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, η Επιτροπή οφείλει να συντονίζεται με τα κράτη μέλη στο πλαίσιο των προσπάθειών τους για διαφοροποίηση, με σκοπό τον εντοπισμό εναλλακτικών παραδόσεων φυσικού αερίου.

γ) Τιμαριθμική αναπροσαρμογή (αιτιολογική σκέψη 17):

Διευκρινίζεται πλέον ότι οι διακυμάνσεις των τιμών που προκύπτουν από την τιμαριθμική αναπροσαρμογή τους η οποία προβλέπεται ήδη στις υφιστάμενες συμβάσεις προμήθειας δεν συνιστούν τροποποίηση υφιστάμενων συμβάσεων.

δ) Χρονική στιγμή της εκ των προτέρων αδειοδότησης (αιτιολογική σκέψη 20α):

Συμπεριλήφθηκε αιτιολογική σκέψη για να διευκρινιστεί ότι η προθεσμία των 5 εργάσιμων ημερών αφορά πράγματι την παροχή πληροφοριών από τους εισαγωγείς και όχι την έκδοση εκ των προτέρων αδειοδότησης από τις αρχές αδειοδότησης. Τούτο σημαίνει ότι οι αρχές αδειοδότησης μπορούν επίσης να εκδώσουν άδεια για εισαγωγές που δεν προέρχονται από τη Ρωσία σε μεταγενέστερο στάδιο, ιδίως σε περίπτωση αμφιβολιών σχετικά με τις πληροφορίες που έχουν παρασχεθεί από τους εισαγωγείς. Διευκρινίστηκε επίσης ότι η εκ των προτέρων αδειοδότηση δεν θίγει τις υφιστάμενες εξουσίες επιβολής των τελωνειακών αρχών.

ε) Σχέσεις με τις κυρώσεις για το ΥΦΑ (Άρθρο 16):

Συμπεριλήφθηκε διάταξη που αποσαφηνίζει τη σχέση του σχεδίου κανονισμού για το REPowerEU με την προτεινόμενη 19η δέσμη κυρώσεων κατά της Ρωσικής Ομοσπονδίας.

12. Η Προεδρία θεωρεί ότι το αναθεωρημένο συμβιβαστικό κείμενο που παρατίθεται στο παράρτημα του παρόντος σημειώματος επιτυγχάνει μια καλή ισορροπία μεταξύ των θέσεων των αντιπροσωπιών και αποτελεί στέρεη βάση για περαιτέρω διαπραγματεύσεις με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

13. Καλείται το Συμβούλιο να εγκρίνει γενική προσέγγιση βάσει του κειμένου που περιέχεται στο παράρτημα του παρόντος σημειώματος.
14. Η εν λόγω γενική προσέγγιση θα αποτελέσει την εντολή του Συμβουλίου για τις διαπραγματεύσεις με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στο πλαίσιο της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας.
-

2025/0180 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη σταδιακή κατάργηση των εισαγωγών ρωσικού φυσικού αερίου, τη βελτίωση της παρακολούθησης πιθανών ενεργειακών εξαρτήσεων και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 194 παράγραφος 2 και το άρθρο 207,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής³,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών⁴,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

³ EE C, ...

⁴ EE C, ...

- (1) Η παράνομη εισβολή πλήρους κλίμακας της Ρωσικής Ομοσπονδίας στην Ουκρανία τον Φεβρουάριο του 2022 αποκάλυψε τις δραματικές συνέπειες των υφιστάμενων εξαρτήσεων από το ρωσικό φυσικό αέριο για τις αγορές και την ασφάλεια. Συνεπώς, στη Διακήρυξη των Βερσαλλιών της 11ης Μαρτίου 2022, οι αρχηγοί κρατών ή κυβερνήσεων συμφώνησαν να μειώσουν σταδιακά και τελικά να εξαλείψουν πλήρως την εξάρτηση από τη ρωσική ενέργεια. Στην ανακοίνωση REPowerEU της 8ης Μαρτίου 2022 και στο σχέδιο REPowerEU της 18ης Μαΐου 2022 προτάθηκαν συγκεκριμένα μέτρα τα οποία καθιστούν δυνατή την πλήρη απομάκρυνση από τις εισαγωγές ρωσικής ενέργειας με ασφαλή, οικονομικά προσιτό και βιώσιμο τρόπο. Έκτοτε έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος στη διαδικασία διαφοροποίησης του εφοδιασμού με αέριο, ώστε να μην εξαρτάται πλέον από τη Ρωσική Ομοσπονδία. Δεδομένου ότι οι εναπομένουσες ποσότητες ρωσικού φυσικού αερίου που εισέρχονται στην Ένωση παραμένουν μεγάλες, στον χάρτη πορείας REPowerEU, της 6ης Μαΐου 2025, για τον τερματισμό των εισαγωγών ρωσικής ενέργειας, η Επιτροπή ανακοίνωσε νομοθετική πρόταση για την πλήρη σταδιακή κατάργηση των εισαγωγών ρωσικού αερίου και τη βελτίωση του υφιστάμενου πλαισίου για την αντιμετώπιση των ενεργειακών εξαρτήσεων.
- (2) Ήδη πριν από τη στρατιωτική εισβολή πλήρους κλίμακας στην Ουκρανία υπήρξαν πολλές περιπτώσεις κατά τις οποίες μειώθηκε και διακόπηκε απροειδοποίητα και αδικαιολόγητα ο εφοδιασμός. Οι περιπτώσεις αυτές, σε συνδυασμό με την έκτοτε χρήση της ενέργειας ως όπλου από τη Ρωσική Ομοσπονδία, καταδεικνύουν ότι η Ρωσική Ομοσπονδία εκμεταλλεύεται συστηματικά τις υφιστάμενες εξαρτήσεις από τον εφοδιασμό με ρωσικό αέριο για να βλάψει την οικονομία της Ένωσης. Το γεγονός αυτό έχει επηρεάσει αρνητικά σε σοβαρό βαθμό τόσο τα κράτη μέλη όσο και την οικονομική ασφάλεια της Ένωσης εν γένει. Ως εκ τούτου, η Ρωσική Ομοσπονδία και οι ρωσικές εταιρείες ενέργειας δεν μπορούν πλέον να θεωρούνται αξιόπιστοι εμπορικοί εταίροι στον τομέα της ενέργειας από την Ένωση.

- (3) Τον Ιανουάριο του 2006, εν μέσω κύματος ψύχους, η Ρωσική Ομοσπονδία σταμάτησε να προμηθεύει ορισμένες χώρες της Νοτιοανατολικής και Κεντρικής Ευρώπης με φυσικό αέριο, γεγονός το οποίο οδήγησε στην αύξηση των τιμών και έβλαψε ή απείλησε να βλάψει τους πολίτες. Στις 6 Ιανουαρίου 2009, η Ρωσική Ομοσπονδία διέκοψε και πάλι πλήρως τη διαμετακόμιση αερίου μέσω της Ουκρανίας, κάτι που επηρέασε 18 κράτη μέλη, ιδίως εκείνα της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης. Αυτή η διακοπή του εφοδιασμού οδήγησε σε σοβαρές διαταραχές των αγορών αερίου στην περιοχή και σε ολόκληρη την Ένωση. Ορισμένα κράτη μέλη είχαν μηδενικές ροές φυσικού αερίου για σχεδόν 14 ημέρες και αναγκάστηκαν να διακόψουν τη θέρμανση σε σχολεία και εργοστάσια για μεγάλο χρονικό διάστημα και να κηρύξουν κατάσταση έκτακτης ανάγκης. Το 2014 η Ρωσική Ομοσπονδία εισέβαλε στην Κριμαία και την προσάρτησε παράνομα, κατέλαβε ουκρανικά περιουσιακά στοιχεία παραγωγής αερίου στην Κριμαία και περιόρισε τον εφοδιασμό με αέριο διαφόρων κρατών μελών που είχαν ανακοινώσει ότι θα εφοδιάσουν την Ουκρανία με αέριο, με αποτέλεσμα να προκληθούν διαταραχές της αγοράς και αυξήσεις των τιμών, καθώς και να επιβαρυνθεί η οικονομική ασφάλεια. Στο παρελθόν, η ελεγχόμενη από τη Ρωσική Ομοσπονδία εταιρεία Gazprom, που κατείχε το μονοπώλιο των εξαγωγών, είχε αποτελέσει αντικείμενο διαφόρων ερευνών της Επιτροπής για πιθανή παραβίαση των κανόνων ανταγωνισμού της Ένωσης, με αποτέλεσμα να αλλάξει στη συνέχεια τη συμπεριφορά της στην αγορά προκειμένου να διασκεδάσει τις ανησυχίες της Επιτροπής όσον αφορά τον ανταγωνισμό. Σε αρκετές περιπτώσεις, τα επίμαχα ζητήματα ανταγωνισμού αφορούσαν τους λεγόμενους «εδαφικούς περιορισμούς» στις συμβάσεις προμήθειας αερίου της Gazprom, οι οποίοι απαγόρευαν τη μεταπώληση αερίου εκτός της χώρας προορισμού, καθώς και στοιχεία που αποδείκνυαν ότι η Gazprom συμμετείχε σε αθέμιτες πρακτικές τιμολόγησης και συνέβαλε ώστε ο ενεργειακός εφοδιασμός να εξαρτάται από πολιτικές παραχωρήσεις για τη συμμετοχή σε ρωσικά έργα αγωγών ή την απόκτηση ελέγχου επί ενεργειακών περιουσιακών στοιχείων της Ένωσης.

- (4) Ο απρόκλητος και αδικαιολόγητος πόλεμος της Ρωσικής Ομοσπονδίας κατά της Ουκρανίας από τον Φεβρουάριο του 2022 και η επακόλουθη χρήση του περιορισμού του εφοδιασμού με αέριο ως όπλου, σε συνδυασμό με τη χειραγώγηση των αγορών μέσω σκόπιμων διαταραχών των ροών αερίου, έχουν αναδείξει ευπάθειες και εξαρτήσεις στην Ένωση και τα κράτη μέλη της, οι οποίες έχουν ξεκάθαρα τη δυνατότητα να προκαλέσουν άμεσες και σοβαρές επιπτώσεις στη λειτουργία της αγοράς αερίου της Ένωσης, στην οικονομία της Ένωσης και στα ουσιαστικά συμφέροντά της στον τομέα της ασφάλειας, καθώς και άμεση ζημία στους πολίτες της Ένωσης, δεδομένου ότι οι διαταραχές του ενεργειακού εφοδιασμού μπορούν να βλάψουν την υγεία ή τη ζωή των πολιτών. Τα στοιχεία δείχνουν ότι η ελεγχόμενη από το κράτος εταιρεία Gazprom προέβη σε σκόπιμη χειραγώγηση των αγορών ενέργειας της Ένωσης με σκοπό να αυξήσει τις τιμές της ενέργειας. Οι μεγάλες υπόγειες εγκαταστάσεις αποθήκευσης στην Ένωση, οι οποίες ελέγχονται από την Gazprom, παρέμειναν σε πρωτοφανή χαμηλά επίπεδα, ενώ οι ρωσικές εταιρείες μείωσαν τις πωλήσεις στους κόμβους αερίου της Ένωσης και διέκοψαν πλήρως τη χρήση της δικής τους πλατφόρμας πωλήσεων πριν από την εισβολή, στοιχείο που επηρέασε τις βραχυπρόθεσμες αγορές και επιδείνωσε την ήδη δυσχερή κατάσταση του εφοδιασμού μετά την παράνομη εισβολή της Ρωσικής Ομοσπονδίας στην Ουκρανία. Από τον Μάρτιο του 2022, η Ρωσική Ομοσπονδία διακόπτει ή περιορίζει συστηματικά τις παραδόσεις φυσικού αερίου στα κράτη μέλη, με αποτέλεσμα να προκαλούνται σημαντικές διαταραχές στην αγορά αερίου της Ένωσης. Αυτό έχει επηρεάσει κυρίως τον εφοδιασμό στην Ένωση μέσω του αγωγού Yamal, τον εφοδιασμό στη Φινλανδία, καθώς και τον εφοδιασμό μέσω του αγωγού Nord Stream 1, όπου η Gazprom μείωσε αρχικά τις ροές και τελικά διέκοψε εντελώς τον εφοδιασμό μέσω του εν λόγω αγωγού.
- (5) Η χρήση του εφοδιασμού με αέριο ως όπλου εκ μέρους της Ρωσικής Ομοσπονδίας και η χειραγώγηση της αγοράς μέσω σκόπιμων διαταραχών των ροών αερίου οδήγησαν σε εκτίναξη των τιμών της ενέργειας στην Ένωση, οι οποίες έφτασαν σε πρωτοφανή επίπεδα το 2022, έως και οκτώ φορές πάνω από τον μέσο όρο των προηγούμενων ετών. Η επακόλουθη ανάγκη να βρεθούν εναλλακτικές πηγές εφοδιασμού με αέριο, να αλλάξουν οι οδοί εφοδιασμού, να πραγματοποιηθεί πλήρωση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης για τον χειμώνα και να βρεθούν λύσεις στα προβλήματα συμφόρησης στις υποδομές αερίου της Ένωσης συνέβαλε στην υψηλή αστάθεια των τιμών και στις πρωτοφανείς αυξήσεις των τιμών το 2022.

- (6) Οι εξαιρετικά υψηλές τιμές του αερίου οδήγησαν σε αύξηση των τιμών της ηλεκτρικής ενέργειας και άλλων ενεργειακών προϊόντων, προκαλώντας επίμονο υψηλό πληθωρισμό. Η βαθιά οικονομική κρίση με αρνητικούς ρυθμούς ανάπτυξης σε πολλά κράτη μέλη, η οποία προκλήθηκε από τις υψηλές τιμές της ενέργειας, έθεσε σε κίνδυνο την οικονομία της Ένωσης, υπονόμωσε την αγοραστική δύναμη των καταναλωτών και οδήγησε σε αύξηση του κόστους μεταποίησης, προκαλώντας κινδύνους για την κοινωνική συνοχή και σταθερότητα, ακόμη και για την ανθρώπινη ζωή ή υγεία. Η διακοπή του εφοδιασμού οδήγησε επίσης σε πολύ σοβαρά προβλήματα για την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού στην Ένωση και ανάγκασε έντεκα κράτη μέλη να κηρύξουν επίπεδο ενεργειακής κρίσης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1938 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁵. Επωφελούμενη από την εξάρτηση της Ένωσης κατά τη διάρκεια αυτής της κρίσης, η Ρωσική Ομοσπονδία προέβη σε χειραγώγηση της αγοράς που της επέτρεψε να επιτύχει πρωτοφανή υψηλά κέρδη από το εναπομένον εμπόριο ενέργειας με την Ευρώπη, ενώ τα έσοδα από τις εισαγωγές αερίου ανήλθαν σε 15 δισ. EUR το 2024. Τα έσοδα αυτά ενδέχεται να χρησιμοποιηθούν για τη χρηματοδότηση περαιτέρω οικονομικών επιθέσεων κατά της Ένωσης, οι οποίες θα υπονομεύσουν την οικονομική ασφάλεια. Ενδέχεται επίσης να χρησιμοποιηθούν για τη χρηματοδότηση του επιθετικού πολέμου κατά της Ουκρανίας, ο οποίος συνιστά μείζονα απειλή για την πολιτική και οικονομική σταθερότητα στην Ευρώπη.

⁵ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1938 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2017, σχετικά με τα μέτρα κατοχύρωσης της ασφάλειας εφοδιασμού με φυσικό αέριο και με την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 994/2010 (ΕΕ L 280 της 28.10.2017, σ. 1).

- (7) Η πρόσφατη κρίση κατέδειξε ότι οι εμπορικές σχέσεις εμπιστοσύνης με εταίρους που προμηθεύουν ενεργειακά προϊόντα είναι ζωτικής σημασίας για τη διατήρηση της σταθερότητας της αγοράς και για την προστασία της ανθρώπινης ζωής και υγείας, καθώς και των ουσιωδών συμφερόντων ασφάλειας της Ένωσης, μεταξύ άλλων και επειδή η Ένωση εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις εισαγωγές ενέργειας από τρίτες χώρες. Η διατήρηση του ενεργειακού εφοδιασμού από τη Ρωσική Ομοσπονδία αναμένεται να εκθέσει την Ένωση σε διαρκείς κινδύνους για την οικονομία και την ασφάλεια και, επομένως, να υπονομεύσει, αντί να ενισχύσει, την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της. Ακόμη και οι εξαρτήσεις από μικρότερους όγκους εισαγωγών ρωσικού αερίου μπορούν, εάν χρησιμοποιηθούν καταχρηστικά από τη Ρωσική Ομοσπονδία, να στρεβλώσουν σημαντικά τη δυναμική των τιμών, έστω και προσωρινά, και να οδηγήσουν σε διαταραχές στις αγορές ενέργειας, ιδίως στις περιοχές που εξακολουθούν να εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τις εισαγωγές από τη Ρωσική Ομοσπονδία. Με δεδομένο το μακροχρόνιο και σταθερό μοτίβο χειραγώγησης της αγοράς και διαταραχής του εφοδιασμού, καθώς και το γεγονός ότι η κυβέρνηση της Ρωσικής Ομοσπονδίας χρησιμοποιεί συστηματικά το εμπόριο αερίου ως όπλο για την επίτευξη πολιτικών και όχι εμπορικών στόχων, είναι σκόπιμο να ληφθούν μέτρα για την αντιμετώπιση της συνεχιζόμενης ευπάθειας της Ένωσης που προκύπτει από τις εισαγωγές φυσικού αερίου από τη Ρωσική Ομοσπονδία, τόσο μέσω αγωγών όσο και υγροποιημένου φυσικού αερίου (ΥΦΑ).

- (8) Οι περιορισμοί στις διεθνείς συναλλαγές που προβλέπονται στο άρθρο 3 του παρόντος κανονισμού συνάδουν με την εξωτερική δράση της Ένωσης σε άλλους τομείς, όπως απαιτείται από το άρθρο 21 παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ). Η κατάσταση των σχέσεων μεταξύ της Ένωσης και της Ρωσικής Ομοσπονδίας έχει επιδεινωθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια και ιδίως από το 2022 και μετά. Η επιδείνωση των σχέσεων οφείλεται στην κατάφωρη περιφρόνηση από τη Ρωσική Ομοσπονδία του διεθνούς δικαίου και, ειδικότερα, στον απρόκλητο και αδικαιολόγητο επιθετικό της πόλεμο κατά της Ουκρανίας. Από τον Ιούλιο του 2014 η Ένωση έχει σταδιακά επιβάλει περιοριστικά μέτρα στο εμπόριο με τη Ρωσική Ομοσπονδία ως απάντηση στις ενέργειες της Ρωσικής Ομοσπονδίας έναντι της Ουκρανίας. Δυνάμει των εξαιρέσεων που ισχύουν στο πλαίσιο της συμφωνίας για την ίδρυση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου, και ιδίως του άρθρου XXI της Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου του 1994 (εξαιρέσεις για την ασφάλεια) και ανάλογων εξαιρέσεων βάσει της συμφωνίας εταιρικής σχέσης και συνεργασίας με τη Ρωσική Ομοσπονδία, επιτρέπεται στην Ένωση να μη χορηγεί στα προϊόντα που εισάγονται από τη Ρωσική Ομοσπονδία τα πλεονεκτήματα που χορηγούνται σε ομοειδή προϊόντα που εισάγονται από άλλες χώρες (μεταχείριση του μάλλον ευνοούμενου κράτους). Ως εκ τούτου, η Ένωση δεν εμποδίζεται να επιβάλλει απαγορεύσεις ή περιορισμούς στις εισαγωγές προϊόντων από τη Ρωσική Ομοσπονδία, εάν η Ένωση θεωρεί ότι τα εν λόγω μέτρα, τα οποία λαμβάνονται κατά τη διάρκεια της συνεχιζόμενης κατάστασης έκτακτης ανάγκης στις διεθνείς σχέσεις μεταξύ της Ένωσης και της Ρωσικής Ομοσπονδίας, είναι αναγκαία για την προστασία των ουσιωδών συμφερόντων ασφάλειας της Ένωσης.
- (9) Η διαφοροποίηση των εισαγωγών ΥΦΑ είναι απαραίτητη για την ενίσχυση και τη διατήρηση της ενεργειακής ασφάλειας εντός της Ένωσης. Για να αποφευχθεί ο κίνδυνος να χρησιμοποιηθούν οι μακροπρόθεσμες δεσμεύσεις της δυναμικότητας των τερματικών σταθμών ΥΦΑ που κατέχουν ρωσικές εταιρείες για την παρεμπόδιση των εισαγωγών από εναλλακτικές πηγές μέσω πρακτικών αποθεματοποίησης δυναμικότητας, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές και οι αρχές ανταγωνισμού πρέπει να αξιοποιήσουν στο έπακρο τα ισχυρά νομικά μέσα που είναι διαθέσιμα στο πλαίσιο της εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας για την ενέργεια και τον ανταγωνισμό, κατά περίπτωση.

- (10) Η Επιτροπή αξιολόγησε προσεκτικά τον αντίκτυπο που έχει για την Ένωση και τα κράτη μέλη της η πιθανή απαγόρευση των εισαγωγών ρωσικού φυσικού αερίου. Πράγματι, από το 2022 έχουν πραγματοποιηθεί προπαρασκευαστικές εργασίες και έχουν δημοσιευτεί διάφορες λεπτομερείς αναλύσεις των συνεπειών που θα είχε η πλήρης σταδιακή κατάργηση του ρωσικού αερίου, και η Επιτροπή θα μπορούσε επίσης να βασιστεί σε πληθώρα διαβουλεύσεων με ενδιαφερόμενα μέρη, εξωτερικούς εμπειρογνώμονες και οργανισμούς, καθώς και σε μελέτες σχετικά με τις επιπτώσεις της σταδιακής κατάργησης του ρωσικού αερίου. Από την ανάλυση της Επιτροπής προέκυψε ότι η σταδιακή κατάργηση των εισαγωγών ρωσικού φυσικού αερίου, εάν πραγματοποιηθεί με κλιμακωτό, συντονισμένο και καλά προετοιμασμένο τρόπο και σε πνεύμα αλληλεγγύης, είναι πιθανό να έχει περιορισμένο αντίκτυπο στις τιμές της ενέργειας στην Ένωση και ότι θα ενισχύσει την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της Ένωσης, χωρίς να τη θέσει σε κίνδυνο, χάρη στην έξοδο ενός αναξιόπιστου εμπορικού εταίρου από τις αγορές της Ένωσης. Όπως ορίζεται στον χάρτη πορείας REPowerEU, χάρη στην εφαρμογή του σχεδίου REPowerEU έχουν ήδη μειωθεί οι εξαρτήσεις της Ένωσης στον τομέα του εφοδιασμού από τη Ρωσική Ομοσπονδία, για παράδειγμα με μέτρα για τη μείωση της ζήτησης αερίου ή την επιτάχυνση της ανάπτυξης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, καθώς και με την ενεργό στήριξη της διαφοροποίησης του ενεργειακού εφοδιασμού και της αύξησης της διαπραγματευτικής ισχύος της Ένωσης μέσω από κοινού αγορών αερίου. Από την εκτίμηση επιπτώσεων προέκυψε επίσης ότι ο εκ των προτέρων συντονισμός των πολιτικών διαφοροποίησης μπορεί να συμβάλει στην αποφυγή επιζήμιων επιπτώσεων στις τιμές ή στον εφοδιασμό.

- (11) Ο προτεινόμενος κανονισμός είναι πλήρως συμβατός με τη στρατηγική της Ένωσης για τη μείωση της εξάρτησής της από τις εισαγωγές ορυκτών καυσίμων μέσω της ενίσχυσης της απανθρακοποίησης και της ταχείας επέκτασης της καθαρής ενέργειας που παράγεται στην ΕΕ. Όπως ορίζεται στον χάρτη πορείας REPowerEU, η εφαρμογή του σχεδίου REPowerEU έχει ήδη οδηγήσει σε σημαντική εξοικονόμηση αερίου ύψους άνω των 60 bcm ετησίως στις εισαγωγές αερίου μεταξύ 2022 και 2024, γεγονός το οποίο επέτρεψε στην Ένωση να μειώσει τις εξαρτήσεις στον τομέα του εφοδιασμού από τη Ρωσική Ομοσπονδία. Αυτή η μείωση των εξαρτήσεων θα μπορούσε να επιτευχθεί με τη λήψη μέτρων για τη μείωση της ζήτησης αερίου ή την επιτάχυνση της πράσινης μετάβασης μέσω της επιταχυνόμενης ανάπτυξης της δυναμικότητας παραγωγής αιολικής και ηλιακής ενέργειας, που αναμένεται να αυξήσει σημαντικά το μερίδιο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο ενεργειακό μείγμα, καθώς και με την ενεργό στήριξη της διαφοροποίησης του ενεργειακού εφοδιασμού και την αύξηση της διαπραγματευτικής ισχύος της Ένωσης μέσω από κοινού αγορών αερίου. Επιπλέον, η πλήρης υλοποίηση της ενεργειακής μετάβασης, το πρόσφατο σχέδιο δράσης για την οικονομικά προσιτή ενέργεια και άλλα μέτρα, ιδίως οι επενδύσεις στην παραγωγή εναλλακτικών λύσεων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών για ενεργοβόρα προϊόντα, όπως τα λιπάσματα, αναμένεται να αντικαταστήσουν έως και 100 bcm φυσικού αερίου έως το 2030. Αυτό θα διευκολύνει τη σταδιακή κατάργηση των εισαγωγών αερίου από τη Ρωσική Ομοσπονδία.
- (11α) Κατά την κατάρτιση των σχεδίων διαφοροποίησης, η Επιτροπή θα πρέπει, με συντονισμένο τρόπο και σε πνεύμα αλληλεγγύης, να συνεργαστεί με τα κράτη μέλη, ιδίως στην Κεντρική και Νοτιοανατολική Ευρώπη, για τον προσδιορισμό εναλλακτικών παραδόσεων φυσικού αερίου. Εκτός από τη βελτίωση της ασφάλειας του εφοδιασμού, οι νέες προμήθειες θα μπορούσαν επίσης να αντισταθμίσουν την απώλεια εσόδων μέσω της χρήσης των υφιστάμενων υποδομών που χρησιμοποιούνταν προηγουμένως για τη μεταφορά ρωσικού αερίου.
- (12) Σύμφωνα με τη Διακήρυξη των Βερσαλλιών και την ανακοίνωση REPowerEU, μεγάλος αριθμός εισαγωγών αερίου έχουν ήδη διακόψει ή μειώσει σημαντικά τον εφοδιασμό τους με αέριο από τη Ρωσική Ομοσπονδία. Όπως ορίζεται στην εκτίμηση επιπτώσεων, οι εναπομένουσες ποσότητες αερίου στο πλαίσιο των υφιστάμενων συμβάσεων προμήθειας μπορούν να καταργηθούν σταδιακά χωρίς να προκληθούν σημαντικές οικονομικές επιπτώσεις ή κίνδυνοι για την ασφάλεια του εφοδιασμού, λόγω της διαθεσιμότητας επαρκών εναλλακτικών προμηθευτών στην παγκόσμια αγορά αερίου και επαρκών υποδομών εισαγωγής, καθώς και χάρη στην επαρκώς διασυνδεδεμένη ενωσιακή αγορά αερίου.

- (12α) Σε ορισμένες περιπτώσεις, τα φορτία ΥΦΑ περιέχουν ΥΦΑ που έχει παραχθεί σε διαφορετικές χώρες και αναμειχθεί. Η απαγόρευση θα πρέπει επίσης να ισχύει για τις ποσότητες αερίου σε τέτοια φορτία οι οποίες έχουν παραχθεί στη Ρωσία. Όταν οι εισαγωγείς είναι σε θέση να τεκμηριώνουν με αδιαμφισβήτητο τρόπο τα αντίστοιχα μερίδια ΥΦΑ που έχουν παραχθεί εκτός Ρωσίας, θα πρέπει να είναι δυνατή η εισαγωγή των μη ρωσικής προέλευσης ποσοτήτων ΥΦΑ που περιέχονται σε ένα φορτίο ΥΦΑ.
- (13) Οι βραχυπρόθεσμες συμβάσεις προμήθειας αφορούν μικρότερες ποσότητες σε σύγκριση με τις μεγάλες μακροπρόθεσμες συμβάσεις προμήθειας που συνάπτουν οι εισαγωγείς με ρωσικές εταιρείες. Οι εν λόγω υφιστάμενες βραχυπρόθεσμες συμβάσεις προμήθειας θα βρίσκονται εξάλλου κοντά στη λήξη τους όταν τεθεί σε ισχύ ο παρών κανονισμός. Κατά συνέπεια, ο κίνδυνος για την οικονομική ασφάλεια που προκύπτει από τις υφιστάμενες βραχυπρόθεσμες συμβάσεις προμήθειας φαίνεται να είναι περιορισμένος. Ως εκ τούτου, είναι σκόπιμο να εξαιρεθούν οι υφιστάμενες βραχυπρόθεσμες συμβάσεις προμήθειας από την άμεση εφαρμογή της απαγόρευσης των εισαγωγών και να προβλεφθεί μεταβατική περίοδος έως τις 17 Ιουνίου 2026.
- (14) Από την απαγόρευση των εισαγωγών αερίου από την 1η Ιανουαρίου 2026 θα πρέπει επίσης να εξαιρεθούν οι υφιστάμενες μακροπρόθεσμες συμβάσεις προμήθειας. Οι εισαγωγείς που έχουν συνάψει μακροπρόθεσμες συμβάσεις προμήθειας χρειάζονται συνήθως περισσότερο χρόνο για να βρουν εναλλακτικές οδούς και πηγές εφοδιασμού απ' ό,τι οι εισαγωγείς που έχουν συνάψει βραχυπρόθεσμες συμβάσεις, διότι οι μακροπρόθεσμες συμβάσεις προμήθειας αφορούν συνήθως σημαντικά μεγαλύτερους όγκους σε βάθος χρόνου σε σύγκριση με τις βραχυπρόθεσμες συμβάσεις προμήθειας. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να θεσπιστεί μεταβατική περίοδος ώστε να δοθεί επαρκής χρόνος στους κατόχους μακροπρόθεσμων συμβάσεων προμήθειας να διαφοροποιήσουν τον εφοδιασμό τους με εύτακτο τρόπο.

- (15) Ορισμένα περικλειστα κράτη που εξακολουθούν επί του παρόντος να προμηθεύονται ρωσικό αέριο αγωγών βάσει υφιστάμενων μακροπρόθεσμων συμβάσεων προμήθειας επηρεάζονται ιδιαίτερα από τις πρόσφατες αλλαγές στις οδούς εφοδιασμού από τη Ρωσική Ομοσπονδία λόγω των περιορισμένων ή ανύπαρκτων εναλλακτικών διαδρομών για τη μεταφορά αερίου βάσει σύμβασης. Για να διορθωθεί η κατάσταση αυτή, οι προμηθευτές από άλλα κράτη μέλη διασφαλίζουν επί του παρόντος την παράδοση αερίου αγωγών βάσει βραχυπρόθεσμων συμβάσεων προμήθειας με προμηθευτές από τη Ρωσική Ομοσπονδία μέσω μη κορεσμένων σημείων διασύνδεσης. Λόγω αυτής της πολύ ειδικής κατάστασης, η μεταβατική περίοδος που είναι αναγκαία για την εξεύρεση νέων προμηθευτών θα πρέπει επίσης να ισχύει για τις βραχυπρόθεσμες συμβάσεις προμήθειας με προμηθευτές από τη Ρωσική Ομοσπονδία βάσει των οποίων εφοδιάζονται τα περικλειστα κράτη που επηρεάζονται από τις αλλαγές στις οδούς εφοδιασμού για το ρωσικό αέριο.
- (16) Μολονότι η εξαίρεση των προϋπαρχουσών συμβάσεων από την άμεση εφαρμογή της απαγόρευσης εισαγωγών ρωσικού αερίου φαίνεται δικαιολογημένη, δεν θα πρέπει να ισχύει για όλες τις συμβάσεις που συνήφθησαν πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού. Μάλιστα, ενδέχεται οι Ρώσοι προμηθευτές να έχουν κίνητρο να εκμεταλλευτούν το διάστημα που μεσολαβεί από τη δημοσίευση της πρότασης της Επιτροπής για τον παρόντα κανονισμό έως την έναρξη ισχύος της απαγόρευσης για να αυξήσουν τον υπάρχοντα εφοδιασμό με τη σύναψη νέων συμβάσεων, την αύξηση του όγκου μέσω της μετατροπής υφιστάμενων συμβάσεων ή τη χρήση δυνατοτήτων ευελιξίας στο πλαίσιο υφιστάμενων συμβάσεων. Προκειμένου να διασφαλιστεί η μείωση και όχι η αύξηση των εισαγωγών από τη Ρωσική Ομοσπονδία ως αποτέλεσμα του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να αποφεύγεται η παροχή κινήτρων μέσω του παρόντος κανονισμού προς τις εταιρείες προκειμένου να συνάπτουν νέες συμβάσεις εισαγωγής ρωσικού αερίου κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ της δημοσίευσης της πρότασης της Επιτροπής για τον παρόντα κανονισμό και της έναρξης ισχύος της απαγόρευσης. Πράγματι, η δέσμευση των αρχηγών κρατών ή κυβερνήσεων να καταργήσουν σταδιακά τον εφοδιασμό με ρωσικό αέριο είχε ήδη αναληφθεί τον Μάρτιο του 2022· η Επιτροπή ανέπτυξε τη δέσμευση αυτή προτείνοντας τη στρατηγική REPowerEU, το σχέδιο REPowerEU και τον χάρτη πορείας για το REPowerEU. Συμβάσεις που συνάπτονται μετά την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας πρότασης κανονισμού δεν ήταν πλέον σκόπιμο, το αργότερο από την ημερομηνία αυτή, να θεωρούνται προϋπάρχουσες. Ως εκ τούτου, οι συμβάσεις που συνάπτονται μετά τις 17 Ιουνίου 2025 δεν θα πρέπει να επωφελούνται από τις έκτακτες μεταβατικές διατάξεις για τις υφιστάμενες βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες συμβάσεις προμήθειας.

- (17) Προκειμένου να αποφευχθεί η αύξηση του όγκου των εισαγωγών που προβλέπονται στις υφιστάμενες συμβάσεις προμήθειας, οι τροποποιήσεις των υφιστάμενων συμβάσεων προμήθειας θα πρέπει να θεωρούνται νέες συμβάσεις για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού και οι αυξήσεις του όγκου των εισαγωγών με τη χρήση συμβατικών δυνατοτήτων ευελιξίας δεν θα πρέπει να επωφελούνται από τη μεταβατική περίοδο. Θα πρέπει να προβλεφθούν εξαιρέσεις για ορισμένες περιπτώσεις αναγκαίων τροποποιήσεων των υφιστάμενων συμβάσεων, υπό την προϋπόθεση ότι δεν αυξάνουν τις συμβατικές ποσότητες ή το χρονοδιάγραμμα παράδοσης. Οι διακυμάνσεις των τιμών που προκύπτουν από την τιμαριθμική αναπροσαρμογή τους η οποία προβλέπεται ήδη στις υφιστάμενες συμβάσεις προμήθειας δεν συνιστούν τροποποίηση υφιστάμενων συμβάσεων προμήθειας.
- (18) Με τον παρόντα κανονισμό θεσπίζεται σαφής νομική απαγόρευση εισαγωγής ρωσικού φυσικού αερίου, η οποία συνιστά κυριαρχική πράξη της Ένωσης που εκφεύγει του ελέγχου των εισαγωγέων αερίου και καθιστά παράνομες τις εισαγωγές φυσικού αερίου από τη Ρωσική Ομοσπονδία, με άμεση νομική ισχύ και χωρίς διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών όσον αφορά την εφαρμογή της.
- (19) Σε αντίθεση με άλλα αγαθά, το φυσικό αέριο είναι ένα ομοιογενές εμπόρευμα που διατίθεται στο εμπόριο σε μεγάλες ποσότητες και συχνά μεταπωλείται πολλές φορές μεταξύ εμπόρων σε επίπεδο χονδρικής. Λαμβανομένων υπόψη της ιδιαίτερης πολυπλοκότητας του εντοπισμού της καταγωγής του φυσικού αερίου και του ενδεχομένου οι Ρώσοι προμηθευτές να επιδιώξουν να καταστρατηγήσουν τον παρόντα κανονισμό, για παράδειγμα με πωλήσεις μέσω μεσαζόντων, μεταφορτώσεων ή μεταφορών μέσω άλλων χωρών, στον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να προβλεφθεί αποτελεσματικό πλαίσιο για την αποφυγή της καταστρατήγησης της απαγόρευσης. Ως εκ τούτου, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να προσδιορίζουν εάν οι προμήθειες φυσικού αερίου από τη Ρωσική Ομοσπονδία εισέρχονται στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης μέσω καθεστώτων που δημιουργούνται για την καταστρατήγηση των κανόνων του παρόντος κανονισμού. Όταν προσδιορίζουν αν το φυσικό αέριο θα τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία στην Ένωση, οι τελωνειακές αρχές δεν θα πρέπει να εξαρτώνται μόνον από τις πληροφορίες που παρέχονται στην τελωνειακή διασάφηση, αλλά θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα, βάσει άλλων διαθέσιμων πληροφοριών, να αξιολογούν, όπου το κρίνουν σκόπιμο, εάν ένα εμπόρευμα που εισέρχεται στην Ένωση προορίζεται πράγματι να τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία. Ο κανονισμός θα πρέπει επίσης να απαιτεί τον προσδιορισμό της χώρας παραγωγής και της αλυσίδας εφοδιασμού για το φυσικό αέριο που εισάγεται στην Ένωση.

- (20) Ειδικότερα, οι εισαγωγείς φυσικού αερίου θα πρέπει να υποχρεούνται να παρέχουν στις αρχές όλες τις πληροφορίες που χρειάζονται για να προσδιορίζουν τη χώρα παραγωγής του φυσικού αερίου που εισάγεται στην Ένωση και για να καθορίζουν αν το εισαγόμενο αέριο υπόκειται στη γενική απαγόρευση ή σε μία από τις εξαιρέσεις της. Η έννοια της «καταγωγής» σύμφωνα με την τελωνειακή νομοθεσία της Ένωσης ενδέχεται να μην επιτρέπει πάντοτε τον προσδιορισμό της χώρας παραγωγής του εισαγόμενου αερίου, για παράδειγμα όταν το αέριο έχει υποστεί επεξεργασία (π.χ. υγροποίηση ή επαναεριοποίηση) μετά την έξοδό του από τη Ρωσική Ομοσπονδία. Ως εκ τούτου, ο κανονισμός θα πρέπει επίσης να καλύπτει περιπτώσεις στις οποίες η χώρα «καταγωγής» σύμφωνα με το τελωνειακό δίκαιο της Ένωσης διαφέρει από τη χώρα παραγωγής του αερίου και να προβλέπει μηχανισμό για την επαλήθευση του αν το φυσικό αέριο εξορύχθηκε ή υγροποιήθηκε στη Ρωσική Ομοσπονδία. Αέριο το οποίο, πριν από την εισαγωγή του στην ΕΕ, εξήχθη από τη Ρωσική Ομοσπονδία, είτε με απευθείας εξαγωγή από τη Ρωσία στην ΕΕ είτε με έμμεση εξαγωγή μέσω τρίτης χώρας, θα πρέπει, εκτός από την περίπτωση της διαμετακόμισης, να υπόκειται στην απαγόρευση.
- (20α) Λόγω των ειδικών χαρακτηριστικών του αερίου αγωγών και του ΥΦΑ, και προκειμένου να καταστεί δυνατή η ομαλή διαδικασία επαλήθευσης της χώρας παραγωγής και των προϋποθέσεων για πιθανές εξαιρέσεις πριν από την είσοδο του αερίου στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης, θα πρέπει να θεσπιστεί διαδικασία εκ των προτέρων αδειοδότησης. Ελλείψει αδειοδότησης, οι εισαγωγές θα πρέπει να απορρίπτονται. Οι αρχές αδειοδότησης θα πρέπει να ενημερώνονται εκ των προτέρων σχετικά με τις προβλεπόμενες εισαγωγές στην Ένωση και θα πρέπει να τους υποβάλλονται οι πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την επαλήθευση της χώρας παραγωγής ή του αν πληρούνται οι προϋποθέσεις εξαίρεσης δυνάμει του παρόντος κανονισμού. Παρότι οι αρχές αδειοδότησης θα πρέπει να επιδιώκουν την έκδοση άδειας εντός της περιόδου μεταξύ της υποβολής των πληροφοριών από τον εισαγωγέα και της σχεδιαζόμενης εισόδου στο τελωνειακό έδαφος, προκειμένου να διευκολυνθούν οι εισαγωγές αερίου στην ΕΕ, μπορούν επίσης να αποφασίζουν σε μεταγενέστερο στάδιο, ιδίως σε περίπτωση που υπάρχουν αμφιβολίες σχετικά με τις παρασχεθείσες πληροφορίες. Η εκ των προτέρων αδειοδότηση δεν θίγει τις υφιστάμενες εξουσίες επιβολής των τελωνειακών αρχών. Οι εισαγωγές φυσικού αερίου από χώρες παραγωγής αερίου θα πρέπει να εξαιρούνται από την εν λόγω υποχρέωση εάν η Ένωση έχει εισαγάγει σημαντικές ποσότητες από τις εν λόγω χώρες στο παρελθόν και εάν οι εν λόγω χώρες είτε έχουν αποδείξει ότι δεν επιθυμούν να στηρίξουν τον ρωσικό τομέα αερίου με απαγόρευση της εισαγωγής ρωσικού αερίου, περιοριστικά μέτρα κατά ρωσικών υποδομών αερίου, ρωσικών εταιρειών αερίου ή προσώπων που διαχειρίζονται τέτοιες εταιρείες, είτε εάν οι εν λόγω χώρες δεν διαθέτουν τις αναγκαίες υποδομές για την εισαγωγή φυσικού αερίου μέσω αγωγών ή ΥΦΑ. Η Επιτροπή θα πρέπει να καταρτίσει κατάλογο των χωρών αυτών.

- (20β) Οι αρχές αδειοδότησης και, όταν δεν ταυτίζονται, οι τελωνειακές αρχές θα πρέπει να είναι σε θέση να ζητούν όλες τις πληροφορίες που είναι απαραίτητες για την αξιολόγηση της νομιμότητας των εισαγωγών. Θα πρέπει επίσης να είναι σε θέση να βασίζονται σε πληροφορίες από άλλες πηγές. Δεδομένου ότι οι συμβατικοί όροι που καθορίζουν τα στοιχεία που είναι συναφή για την αξιολόγηση είναι συχνά πολύπλοκοι, οι αρχές θα πρέπει να εξουσιοδοτούνται να ζητούν από τους εισαγωγείς λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τις συμβάσεις, ακόμα και ολόκληρες τις συμβάσεις προμήθειας, εξαιρουμένων των πληροφοριών για τις τιμές, όταν αυτό είναι αναγκαίο για να κατανοήσουν το πλαίσιο στο οποίο εντάσσονται ορισμένες ρήτρες ή παραπομπές σε άλλες συμβατικές διατάξεις. Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να περιλαμβάνει κανόνες για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής προστασίας του επιχειρηματικού απορρήτου των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων.
- (21) Ορισμένες από τις ρωσικές υποδομές μεταφοράς αερίου συνδέονται άμεσα με την Ένωση και ορισμένοι αγωγοί διαμετακόμισης που συνδέουν τη Ρωσία με την Ένωση διέρχονται από τρίτες χώρες χωρίς να διαθέτουν επί του παρόντος σημεία εξόδου μεταξύ της Ρωσικής Ομοσπονδίας και της Ένωσης. Ως εκ τούτου, στον κανονισμό θα πρέπει να τεκμαίρεται ότι το φυσικό αέριο που εισάγεται στην Ένωση μέσω συνόρων, αγωγών διασύνδεσης ή σημείων διασύνδεσης μεταξύ της Ρωσικής Ομοσπονδίας και της Ένωσης, της Λευκορωσίας και της Ένωσης ή που φθάνει μέσω του αγωγού TurkStream στο σημείο διασύνδεσης Strandzha 2 / Malkoclar κατάγεται ή εξάγεται, άμεσα ή έμμεσα, από τη Ρωσική Ομοσπονδία, αντικαθιστώντας έτσι την απαίτηση υποβολής αποδεικτικών στοιχείων για τη χώρα παραγωγής. Σε περίπτωση που υποστηρίζεται ότι το φυσικό αέριο που φθάνει σε αυτά τα σύνορα, τους αγωγούς διασύνδεσης ή τα σημεία διασύνδεσης υπάγεται σε καθεστώς διαμετακόμισης μέσω της Ρωσικής Ομοσπονδίας, θα πρέπει να εφαρμόζονται αυστηροί έλεγχοι. Η Ρωσική Ομοσπονδία είναι σημαντικός εξαγωγέας φυσικού αερίου και δεν έχει διαδραματίσει αξιόλογο ρόλο ως χώρα διαμετακόμισης αερίου στο παρελθόν, εξαιτίας διαφόρων παραγόντων, όπως η έλλειψη υποδομών επαναεριοποίησης, η οργάνωση του εμπορίου αερίου στη Ρωσική Ομοσπονδία μέσω μονοπωλίου στις εξαγωγές μέσω αγωγών, τα επιχειρηματικά μοντέλα των ρωσικών εταιρειών αερίου που δεν βασίζονται στην οργάνωση των διαμετακομίσεων και η γεωγραφική θέση της Ρωσικής Ομοσπονδίας. Ως εκ τούτου, και λαμβανομένων υπόψη των κινήτρων των Ρώσων προμηθευτών για παράκαμψη της απαγόρευσης των εισαγωγών, οι τελωνειακές αρχές θα πρέπει να αρνούνται την εισαγωγή ποσοτήτων φυσικού αερίου που εικάζεται ότι προέρχονται από διαμετακόμιση, εκτός εάν μπορούν να παρασχεθούν αδιαμφισβήτητα αποδεικτικά στοιχεία ότι το αέριο διήλθε από τη Ρωσική Ομοσπονδία και ότι παρήχθη σε χώρα άλλη από αυτήν. Τα υποβαλλόμενα έγγραφα θα πρέπει να καθιστούν δυνατή την ιχνηλασιμότητα του εισαγόμενου αερίου έως τον τόπο παραγωγής του.

- (21α) Επιπλέον, σημαντικές ποσότητες φυσικού αερίου μπορούν επίσης να εισέλθουν στην Ένωση στο πλαίσιο καθεστώτος διαμετακόμισης. Δεδομένου ότι οι αυστηροί κανόνες παρακολούθησης για τις εισαγωγές αερίου, όπως η εκ των προτέρων αδειοδότηση, δεν ισχύουν για το αέριο που διέρχεται από την Ένωση στο πλαίσιο καθεστώτος διαμετακόμισης, είναι σκόπιμο να προβλεφθούν ειδικές διασφαλίσεις με τη μορφή καθεστώτος παρακολούθησης της διαμετακόμισης, το οποίο θα επιτρέπει στις τελωνειακές αρχές να παρακολουθούν αποτελεσματικά τις ροές αερίου στο πλαίσιο καθεστώτος διαμετακόμισης, ώστε να διασφαλίζεται ότι το φυσικό αέριο που διέρχεται από την Ένωση στο πλαίσιο καθεστώτος διαμετακόμισης δεν τίθεται τελικά σε ελεύθερη κυκλοφορία στην Ένωση.
- (22) Σύμφωνα με την αρχή της καλόπιστης συνεργασίας, οι αρχές αδειοδότησης, οι τελωνειακές αρχές, οι ρυθμιστικές αρχές, οι αρμόδιες αρχές, ο Οργανισμός Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ACER) και η Επιτροπή θα πρέπει να συνεργάζονται για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος κανονισμού και την ανταλλαγή σχετικών πληροφοριών, ιδίως όσον αφορά την αξιολόγηση των εξαιρέσεων που επιτρέπουν τις εισαγωγές ρωσικού φυσικού αερίου μετά την 1η Ιανουαρίου 2026. Οι τελωνειακές αρχές, οι ρυθμιστικές αρχές, οι αρμόδιες αρχές και ο ACER θα πρέπει να διαθέτουν τα απαραίτητα εργαλεία και τις αναγκαίες βάσεις δεδομένων που καθιστούν δυνατή, εφόσον απαιτείται, την ανταλλαγή σχετικών πληροφοριών μεταξύ των εθνικών αρχών και μεταξύ αρχών σε διαφορετικά κράτη μέλη. Ο ACER θα πρέπει να συμβάλλει με την εμπειρογνωσία του στη διαδικασία παρακολούθησης της εφαρμογής. Για να διευκολυνθεί η δημιουργία των αναγκαίων διαλειτουργικών κοινών συστημάτων πληροφοριών, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη μπορούν να διερευνήσουν τις δυνατότητες χρήσης του προϋπολογισμού που διατίθεται στο πλαίσιο του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας (TEA). Οι τελωνειακές αρχές θα πρέπει να ενημερώνουν τις ρυθμιστικές αρχές, τις αρμόδιες αρχές και την Επιτροπή σε μηνιαία βάση σχετικά με τα βασικά στοιχεία που αφορούν την εξέλιξη των εισαγωγών ρωσικού αερίου, όπως οι ποσότητες που εισάγονται στο πλαίσιο μακροπρόθεσμων ή βραχυπρόθεσμων συμβάσεων προμήθειας, τα σημεία εισόδου ή οι αντισυμβαλλόμενοι.

- (23) Η πείρα από τη σταδιακή κατάργηση του εφοδιασμού με ρωσικό αέριο μέσω της Ουκρανίας έχει δείξει ότι η καλή προετοιμασία και ο συντονισμός, σε πνεύμα αλληλεγγύης, μπορούν να αποτρέψουν αποτελεσματικά τις διαταραχές της αγοράς ή τα προβλήματα ασφάλειας του εφοδιασμού που ενδέχεται να προκύψουν από την αλλαγή προμηθευτών αερίου. Για να προετοιμαστούν για την πλήρη κατάργηση του ρωσικού αερίου το 2028 με συντονισμένο τρόπο και για να δοθεί στην αγορά επαρκής χρόνος για προσαρμογή στις σχετικές αλλαγές χωρίς να ανακύψει κίνδυνος για την ασφάλεια του εφοδιασμού με αέριο ή σημαντικός αντίκτυπος στις τιμές της ενέργειας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να καταρτίσουν εθνικά σχέδια διαφοροποίησης και να τα υποβάλουν έως την 1η Μαρτίου 2026. Τα εν λόγω σχέδια θα πρέπει να υπόκεινται στους κανόνες περί επαγγελματικού απορρήτου και να μην κοινοποιούνται χωρίς τη σύμφωνη γνώμη του αντίστοιχου κράτους μέλους. Θα πρέπει να περιγράφουν τα μέτρα που σκοπεύουν να λάβουν σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο για τη μείωση της ζήτησης, την προώθηση της παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας και τη διασφάλιση εναλλακτικού εφοδιασμού, καθώς και πιθανούς τεχνικούς, συμβατικούς ή κανονιστικούς φραγμούς που ενδέχεται να περιπλέξουν τη διαδικασία διαφοροποίησης. Δεδομένου ότι η διαδικασία διαφοροποίησης ενδέχεται να απαιτεί συντονισμό των μέτρων σε εθνικό, περιφερειακό ή ενωσιακό επίπεδο, η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογεί τα εθνικά σχέδια διαφοροποίησης και να έχει τη δυνατότητα έκδοσης συστάσεων ώστε να προτείνει προσαρμογές στις περιπτώσεις που απαιτείται.
- (24) Στη Διακήρυξη των Βερσαλλιών, οι αρχηγοί κρατών ή κυβερνήσεων δεσμεύτηκαν να καταργήσουν σταδιακά τον εφοδιασμό όχι μόνο με φυσικό αέριο από τη Ρωσική Ομοσπονδία, αλλά και με άλλες πηγές ενέργειας, ιδίως πετρέλαιο. Παρότι εφαρμόζονται ήδη περιοριστικά μέτρα για να διασφαλιστεί η σταδιακή κατάργηση των εισαγωγών πετρελαίου από τη Ρωσική Ομοσπονδία και οι εισαγωγές πετρελαίου έχουν μειωθεί σημαντικά, για να προχωρήσει κι άλλο η σταδιακή κατάργηση των εισαγωγών ρωσικού πετρελαίου ενδέχεται να χρειαστούν συγκεκριμένα προπαρασκευαστικά μέτρα και συντονισμός με τις γειτονικές χώρες. Επομένως, τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να καταρτίσουν εθνικά σχέδια διαφοροποίησης για το πετρέλαιο, και η Επιτροπή θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να εκδίδει συστάσεις σχετικά με τα εν λόγω σχέδια. Τα εν λόγω σχέδια θα πρέπει να υπόκεινται στους κανόνες περί επαγγελματικού απορρήτου και να μην κοινοποιούνται χωρίς τη σύμφωνη γνώμη του αντίστοιχου κράτους μέλους.

- (25) Η πείρα που αποκτήθηκε κατά τη διάρκεια της κρίσης αερίου του 2022 και του 2023 έδειξε ότι η ύπαρξη λεπτομερών πληροφοριών σχετικά με την κατάσταση του εφοδιασμού και τις πιθανές εξαρτήσεις εφοδιασμού είναι ζωτικής σημασίας για την παρακολούθηση του εφοδιασμού με αέριο στην Ένωση. Επομένως, οι εισαγωγείς ρωσικού αερίου που κάνουν χρήση των εξαιρέσεων που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να υποβάλλουν στην Επιτροπή όλες τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την αποτελεσματική αξιολόγηση των πιθανών κινδύνων για το εμπόριο αερίου. Στις πληροφορίες αυτές θα πρέπει να περιλαμβάνονται βασικές παράμετροι, ή ακόμη και ολόκληρα αποσπάσματα, των σχετικών συμβάσεων προμήθειας αερίου, εξαιρουμένων των πληροφοριών για τις τιμές, όταν αυτό είναι αναγκαίο για την κατανόηση του πλαισίου στο οποίο εντάσσονται ορισμένες ρήτρες ή ορισμένες παραπομπές που γίνονται εντός της σύμβασης σε άλλες διατάξεις. Κατά την παρακολούθηση του εφοδιασμού με αέριο στην Ένωση, η Επιτροπή θα πρέπει επίσης να λαμβάνει υπόψη τις πληροφορίες σχετικά με τις εισαγωγές που παρέχονται από τις τελωνειακές αρχές και τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στα εθνικά σχέδια διαφοροποίησης. Η Επιτροπή θα πρέπει να ενημερώνει τακτικά την ομάδα συντονισμού για το αέριο η οποία συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1938 σχετικά με τη διαδικασία σταδιακής κατάργησης σε επίπεδο Ένωσης και να υποβάλλει ετήσια έκθεση σχετικά με τη σταδιακή κατάργηση του ρωσικού αερίου, η οποία μπορεί να συνοδεύεται από ειδικές συστάσεις και δράσεις της Ένωσης για την επιτάχυνση της διαδικασίας σταδιακής κατάργησης.
- (26) Τα κράτη μέλη και η Ένωση θα πρέπει να συνεργάζονται στενά για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, μεταξύ άλλων σε σχέση με πιθανές διαδικασίες επίλυσης διαφορών. Στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1219/2012⁶ και τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 912/2014⁷ περιέχονται, κατά περίπτωση, περαιτέρω λεπτομέρειες αναφορικά με τη συνεργασία και την κατανομή των χρηματοδοτικών αρμοδιοτήτων μεταξύ των κρατών μελών και της Ένωσης όσον αφορά πιθανές υποθέσεις επίλυσης διαφορών μεταξύ επενδυτή και κράτους που σχετίζονται με τον παρόντα κανονισμό.

⁶ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1219/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2012, που αφορά τη θέσπιση μεταβατικών ρυθμίσεων στο πλαίσιο διμερών επενδυτικών συμφωνιών μεταξύ κρατών μελών και τρίτων χωρών (ΕΕ L 351 της 20.12.2012, σ. 40).

⁷ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 912/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2014, για τη θέσπιση πλαισίου διαχείρισης της χρηματοδοτικής ευθύνης σε σχέση με δικαστήρια επίλυσης διαφορών μεταξύ επενδυτή και κράτους που συστήνονται βάσει διεθνών συμφωνιών στις οποίες η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι συμβαλλόμενο μέρος (ΕΕ L 257 της 28.8.2014, σ. 121).

- (26α) Δεδομένης της πρόσφατης πρακτικής της Ρωσικής Ομοσπονδίας να τροποποιεί μονομερώς και να παρεμποδίζει συμφωνημένες δικαστικές και διαιτητικές διαδικασίες, ούτε τα θιγόμενα πρόσωπα ούτε η Ένωση και τα κράτη μέλη μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνα για τυχόν δικαστικές, διαιτητικές ή άλλες αποφάσεις που εκδίδονται στο πλαίσιο παράνομων διαδικασιών, η αποτελεσματική πρόσβαση σε ένδικο μέσα κατά των οποίων δεν είναι δυνατή στο πλαίσιο της σχετικής δικαιοδοσίας.
- (27) Η Ένωση έχει δημιουργήσει ένα αδιάσειστο νομικό πλαίσιο για την εξασφάλιση του εφοδιασμού με αέριο ανά πάσα στιγμή και για την αντιμετώπιση πιθανών κρίσεων εφοδιασμού με συντονισμένο τρόπο, το οποίο περιλαμβάνει την υποχρέωση των κρατών μελών να παρέχουν αποτελεσματική και επιχειρησιακή αλληλεγγύη σε γειτονικές χώρες που έχουν ανάγκη από αέριο. Η Επιτροπή θα πρέπει να παρακολουθεί συνεχώς την εξέλιξη των κινδύνων της αγοράς για τον εφοδιασμό με αέριο που προκύπτουν από το εμπόριο αερίου με τη Ρωσική Ομοσπονδία σε ενωσιακό και περιφερειακό επίπεδο και σε επίπεδο κρατών μελών. Σε περίπτωση αιφνιδίων και σημαντικών εξελίξεων, όπως η μη διαθεσιμότητα βασικών υποδομών εισαγωγής ή άλλου τύπου σοβαρών διαταραχών του εφοδιασμού που απειλούν σοβαρά την ασφάλεια εφοδιασμού ενός ή περισσότερων κρατών μελών, είναι σκόπιμο να εξουσιοδοτηθεί η Επιτροπή να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα έκτακτης ανάγκης αναστέλλοντας τις απαγορεύσεις των εισαγωγών φυσικού αερίου ή ΥΦΑ που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη. Σε μια τέτοια περίπτωση, η Επιτροπή θα πρέπει να είναι επίσης σε θέση να αναστέλλει την υποχρέωση υποβολής αποδεικτικών στοιχείων για τη χώρα παραγωγής πριν από την είσοδο στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης, προκειμένου να διευκολύνει τις πρόσθετες εισαγωγές σε σύντομο χρονικό διάστημα. Η εν λόγω αναστολή θα πρέπει να είναι χρονικά περιορισμένη και η εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής θα πρέπει να επιβάλλει ορισμένους πρόσθετους όρους, ώστε να διασφαλίζεται ότι κάθε τέτοια αναστολή περιορίζεται αυστηρά στα αναγκαία όρια για την αντιμετώπιση της απειλής. Η Επιτροπή θα πρέπει να ενημερώνει την ομάδα συντονισμού για το αέριο και να παρακολουθεί στενά την εφαρμογή κάθε τέτοιας προσωρινής αναστολής.
- (28) Τα μέτρα που θεσπίζονται με τον παρόντα κανονισμό αποτυπώνουν πλήρως την αρχή της ενεργειακής αλληλεγγύης. Πράγματι, το επίπεδο έκθεσης στις εισαγωγές ρωσικού αερίου διαφέρει μεταξύ των κρατών μελών, ενώ πολλά κράτη μέλη έχουν ήδη λάβει μέτρα για τη σταδιακή κατάργηση του ρωσικού αερίου. Με τον παρόντα κανονισμό θα δημιουργηθεί εναρμονισμένη προσέγγιση σε επίπεδο ΕΕ για τη σταδιακή κατάργηση του ρωσικού αερίου, ενώ παράλληλα θα διατηρηθεί η αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών.

- (29) Δεδομένου ότι οι στόχοι του παρόντος κανονισμού που αφορούν την παρακολούθηση πιθανών εξαρτήσεων από το αέριο δεν μπορούν να επιτευχθούν ικανοποιητικά από τα κράτη μέλη με συντονισμένο τρόπο και χωρίς να προκύπτει κίνδυνος κατακερματισμού της αγοράς, μπορούν όμως να επιτευχθούν καλύτερα και αποτελεσματικότερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση δύναται να λάβει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας η οποία ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, που διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη αυτού του στόχου.
- (30) Λόγω της σημασίας που έχει για την Ένωση η προώθηση της σταδιακής κατάργησης της περαιτέρω οικονομικής εξάρτησης της Ένωσης από τις εισαγωγές αερίου από τη Ρωσική Ομοσπονδία χωρίς καθυστέρηση, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να αρχίσει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. Οι συμμετέχοντες στην αγορά είχαν στη διάθεσή τους αρκετό χρόνο για να προσαρμόσουν το χαρτοφυλάκιο εφοδιασμού τους μετά τη *Διακήρυξη των Βερσαλλιών* τον Μάρτιο του 2022 και την έγκριση της πρότασης για τον παρόντα κανονισμό στις 17 Ιουνίου 2025. Ωστόσο, κρίνεται σκόπιμο να προβλεφθεί μεταβατική περίοδος που θα επιτρέψει στους προμηθευτές αερίου που δεν έχουν ακόμη προσαρμόσει τις στρατηγικές εφοδιασμού τους να προβούν στις αναγκαίες ρυθμίσεις ούτως ώστε να συμμορφωθούν με τον παρόντα κανονισμό. Ως εκ τούτου, η απαγόρευση εισαγωγής αερίου από τη Ρωσική Ομοσπονδία θα πρέπει να αρχίσει να εφαρμόζεται μετά τις [EE: να προστεθεί η ημερομηνία 6 εβδομάδες μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού]. Για να μπορούν οι εισαγωγείς με υφιστάμενες συμβάσεις προμήθειας και οι εισαγωγείς που συνάπτουν νέες συμβάσεις να προβαίνουν στην αναγκαία εκ των προτέρων αδειοδότηση εγκαίρως και χωρίς να διαταραχθούν οι προγραμματισμένες εισαγωγές αερίου, οι διάφορες διαδικασίες αδειοδότησης που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να εφαρμόζονται ήδη προτού τεθεί σε εφαρμογή η απαγόρευση των εισαγωγών αερίου από τη Ρωσική Ομοσπονδία,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Ο παρών κανονισμός παρέχει ένα πλαίσιο για την αποτελεσματική εξάλειψη της έκθεσης της Ένωσης στους σημαντικούς κινδύνους για το εμπόριο και την ασφάλεια του εφοδιασμού, οι οποίοι απορρέουν από το εμπόριο αερίου με τη Ρωσική Ομοσπονδία, ορίζοντας:

- α) τη σταδιακή απαγόρευση των εισαγωγών φυσικού αερίου από τη Ρωσική Ομοσπονδία·
- β) κανόνες για την αποτελεσματική εφαρμογή και παρακολούθηση της εν λόγω απαγόρευσης, καθώς και για τη σταδιακή κατάργηση των εισαγωγών πετρελαίου από τη Ρωσική Ομοσπονδία·
- γ) διατάξεις για την καλύτερη αξιολόγηση της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού στην Ένωση.

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) «φυσικό αέριο»: αέριο όπως αναφέρεται στους κωδικούς 2711 11 00 και 2711 21 00 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας (ΣΟ)·
- 2) «ΥΦΑ»: υγροποιημένο φυσικό αέριο όπως αναφέρεται στον κωδικό ΣΟ 2711 11 00·
- 3) «φυσικό αέριο σε αεριώδη κατάσταση»: φυσικό αέριο όπως αναφέρεται στον κωδικό ΣΟ 2711 21 00·
- 3α) «μείγματα»: μείγματα ποσοτήτων ΥΦΑ από διαφορετικές χώρες καταγωγής·
- 4) «μακροπρόθεσμη σύμβαση προμήθειας»: σύμβαση προμήθειας φυσικού αερίου, εξαιρουμένων παραγώγων του φυσικού αερίου, με διάρκεια άνω του ενός έτους·
- 5) «βραχυπρόθεσμη σύμβαση προμήθειας»: σύμβαση προμήθειας φυσικού αερίου, εξαιρουμένων παραγώγων του φυσικού αερίου, με διάρκεια κάτω του ενός έτους·
- 5α) «χώρα παραγωγής»: η χώρα στην οποία εξορύσσεται το φυσικό αέριο. Όταν φυσικό αέριο που εξορύσσεται σε χώρες εκτός της Ρωσικής Ομοσπονδίας υγροποιείται ή επαναεριοποιείται στη Ρωσική Ομοσπονδία, η Ρωσική Ομοσπονδία θεωρείται η χώρα παραγωγής·
- 6) «περίκλειστο κράτος»: χώρα που περιβάλλεται εξ ολοκλήρου από ξηρά και δεν έχει άμεση πρόσβαση στη θάλασσα·

- 6β) «εισαγωγή»: η θέση εμπορευμάτων σε ελεύθερη κυκλοφορία, όπως αναφέρεται στο άρθρο 201 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου·
- 7) «εισαγωγέας»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που είναι ο διασαφιστής στη σχετική τελωνειακή διασάφηση όπως ορίζεται στο άρθρο 5 σημείο 15) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, ή άλλως φυσικό ή νομικό πρόσωπο, συμπεριλαμβανομένων των συνδεδεμένων επιχειρήσεων, που φέρνει τα εμπορεύματα στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης·
- 7α) «συνδεδεμένη επιχείρηση»: επιχείρηση όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 12) της οδηγίας 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁸·
- 8) «τελωνειακή αρχή»: τελωνειακή αρχή όπως ορίζεται στο άρθρο 5 σημείο 1) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁹·
- 8α) «αρχή αδειοδότησης»: η αρχή που είναι αρμόδια να εξετάζει τα αιτήματα αδειοδότησης που υποβάλλονται δυνάμει του άρθρου 7 παράγραφοι 1 και 2·
- 9) «αρμόδια αρχή»: αρμόδια αρχή όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 7) του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁰·
- 10) «ρυθμιστική αρχή»: ρυθμιστική αρχή που ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 76 παράγραφος 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788·

⁸ Οδηγία 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και συναφείς εκθέσεις επιχειρήσεων ορισμένων μορφών, την τροποποίηση της οδηγίας 2006/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση των οδηγιών 78/660/ΕΟΚ και 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 182 της 29.6.2013, σ. 19).

⁹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Οκτωβρίου 2013, για τη θέσπιση του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ L 269 της 10.10.2013, σ. 1).

¹⁰ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1938 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2017, σχετικά με τα μέτρα κατοχύρωσης της ασφάλειας εφοδιασμού με φυσικό αέριο και με την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 994/2010 (ΕΕ L 280 της 28.10.2017, σ. 1).

- 11) «έλεγχος»: έλεγχος όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 55) της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788·
- 12) [...]
- 13) «σημείο διασύνδεσης»: σημείο διασύνδεσης όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 63) της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788·
- 13α) «αγωγός διασύνδεσης»: αγωγός διασύνδεσης όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 39) της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788·
- 14) «σημείο εισόδου»: σημείο εισόδου όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 61) της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788·
- 14α) «σημείο παράδοσης»: η φυσική ή εικονική τοποθεσία που προσδιορίζεται σε σύμβαση προμήθειας αερίου, στην οποία πρόκειται να παραδοθεί το φυσικό αέριο από πωλητή και να παραληφθεί από αγοραστή·
- 15) [...]
- 16) «συμβατικές ποσότητες»: οι ποσότητες φυσικού αερίου που υποχρεούνται να αγοράσει ο αγοραστής και υποχρεούνται να παράσχει ο πωλητής, όπως καθορίζονται στην αρχική σύμβαση προμήθειας, αλλά εξαιρουμένων των ποσοτήτων που προκύπτουν από συμβατικές διατάξεις οι οποίες προβλέπουν μεταβολές ποσοτήτων σε βασικές ποσότητες, όπως στρογγυλοποιημένες ποσότητες, κλασματικές ποσότητες, ποσότητες προσαρμοσμένες προς τα πάνω ή άλλες ογκομετρικές τροποποιήσεις σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης, εκτός από τις ποσότητες αναπλήρωσης των οποίων το τίμημα καταβλήθηκε πριν από τις 17 Ιουνίου 2025·
- 16α) «στρογγυλοποιημένες ποσότητες»: οι ποσότητες φυσικού αερίου που προστίθενται στην ετήσια συμβατική ποσότητα για ένα δεδομένο έτος, ώστε το τελευταίο φορτίο να στρογγυλοποιηθεί σε ολόκληρο φορτίο·

- 16β) «κλασματικές ποσότητες»: οι ποσότητες φυσικού αερίου που μεταφέρονται στα επόμενα συμβατικά έτη, εάν η ποσότητα που έχει παραδοθεί κατά τη διάρκεια ενός έτους είναι μεγαλύτερη ή μικρότερη από την προσαρμοσμένη ετήσια συμβατική ποσότητα μετά τις προσαρμογές· οι ποσότητες αυτές μπορεί να είναι θετικές ή αρνητικές·
- 16γ) «ποσότητες προσαρμοσμένες προς τα πάνω»: ποσότητες φυσικού αερίου που πρόκειται να προστεθούν προαιρετικά στην ετήσια συμβατική ποσότητα με βάση τις συμβάσεις προμήθειας κατά τη διακριτική ευχέρεια συμβαλλόμενου μέρους·
- 17) «ποσότητες αναπλήρωσης των οποίων το τίμημα έχει καταβληθεί»: οι ποσότητες φυσικού αερίου τις οποίες ο αγοραστής δικαιούται ή υποχρεούται να παραλάβει και να πληρώσει σε μεταγενέστερες περιόδους, σύμφωνα με τις ελάχιστες απαιτήσεις πληρωμής σε περίπτωση μη παραλαβής και προκειμένου να αναπληρωθεί τυχόν έλλειμμα στις συμβατικές ποσότητες οι οποίες δεν παραλήφθηκαν σε προηγούμενες περιόδους, όπως προβλέπεται σε μακροπρόθεσμη σύμβαση προμήθειας·
- 18) «χρονοδιάγραμμα παράδοσης»: το χρονοδιάγραμμα ή το πρόγραμμα που συμφωνείται μεταξύ των μερών μιας σύμβασης προμήθειας αερίου, στο οποίο προσδιορίζονται οι ποσότητες αερίου που πρέπει να παραδοθούν από πωλητή και να παραληφθούν από αγοραστή σε καθορισμένα χρονικά διαστήματα, συμπεριλαμβανομένων της χρονικής στιγμής, της τοποθεσίας και των όρων παράδοσης, όπως καθορίζονται σε σύμβαση προμήθειας ή σε οποιεσδήποτε σχετικές επιχειρησιακές διαδικασίες·
- 19) «ορισμός»: ο ορισμός όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 8) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1789 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹¹.
- 20) «πετρέλαιο»: αργό πετρέλαιο, αποστάγματα φυσικού αερίου, προϊόντα εφοδιασμού διυλιστηρίων, πρόσθετα και οξυγονούχες ενώσεις και άλλοι υδρογονάνθρακες και προϊόντα πετρελαίου που υπάγονται στους κωδικούς ΣΟ 2709 και 2710.

¹¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1789 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, σχετικά με τις εσωτερικές αγορές ανανεώσιμου αερίου, φυσικού αερίου και υδρογόνου, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1227/2011, (ΕΕ) 2017/1938, (ΕΕ) 2019/942 και (ΕΕ) 2022/869 και της απόφασης (ΕΕ) 2017/684 και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009 (ΕΕ L, 2024/1789, 15.7.2024).

**ΣΤΑΔΙΑΚΗ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΑΠΟ ΤΗ ΡΩΣΙΚΗ
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ**

Άρθρο 3

Απαγόρευση των εισαγωγών φυσικού αερίου από τη Ρωσική Ομοσπονδία

1. Απαγορεύεται η εισαγωγή μέσω αγωγών φυσικού αερίου σε αεριώδη κατάσταση που κατάγεται ή εξάγεται, άμεσα ή έμμεσα, από τη Ρωσική Ομοσπονδία, εκτός εάν εφαρμόζεται μία από τις εξαιρέσεις του άρθρου 4.
2. Απαγορεύεται η εισαγωγή ΥΦΑ που κατάγεται ή εξάγεται, άμεσα ή έμμεσα, από τη Ρωσική Ομοσπονδία ή που λαμβάνεται από φυσικό αέριο σε αεριώδη μορφή που εξορύσσεται στη Ρωσική Ομοσπονδία, εκτός εάν εφαρμόζεται μία από τις εξαιρέσεις του άρθρου 4. Η απαγόρευση αυτή ισχύει επίσης για το ΥΦΑ που κατάγεται ή εξάγεται, άμεσα ή έμμεσα, από τη Ρωσική Ομοσπονδία και περιέχεται σε μείγματα.

Μεταβατική φάση για τις υφιστάμενες συμβάσεις προμήθειας

1. Το άρθρο 3 εφαρμόζεται από τις 17 Ιουνίου 2026, εφόσον μπορεί να αποδειχθεί στις αρχές αδειοδότησης ότι οι εισαγωγές φυσικού αερίου που αναφέρονται στο άρθρο 3 εκτελούνται στο πλαίσιο βραχυπρόθεσμης σύμβασης προμήθειας η οποία συνήφθη πριν από τις 17 Ιουνίου 2025 και δεν τροποποιήθηκε στη συνέχεια, εκτός εάν η τροποποίηση καλύπτεται από την παράγραφο 4.
2. Το άρθρο 3 εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2028, εφόσον μπορεί να αποδειχθεί στις αρχές αδειοδότησης:
 - α) ότι οι εισαγωγές φυσικού αερίου που αναφέρονται στο άρθρο 3 εκτελούνται στο πλαίσιο βραχυπρόθεσμης σύμβασης προμήθειας με παράδοση σε περικλειστο κράτος, η οποία είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση μακροπρόθεσμης σύμβασης προμήθειας βάσει του στοιχείου β), και
 - β) ότι υπάρχει μακροπρόθεσμη σύμβαση προμήθειας με παράδοση σε περικλειστο κράτος για την εισαγωγή, μέσω αγωγών, φυσικού αερίου σε αεριώδη κατάσταση:
 - i) για αέριο που κατάγεται ή εξάγεται, άμεσα ή έμμεσα, από τη Ρωσική Ομοσπονδία,
 - ii) στο πλαίσιο της οποίας η παράδοση στο αρχικό σημείο παράδοσης στα σύνορα της ΕΕ με τρίτη χώρα δεν μπορεί πλέον να πραγματοποιηθεί, και
 - iii) η οποία συνήφθη πριν από τις 17 Ιουνίου 2025 και δεν τροποποιήθηκε στη συνέχεια, εκτός εάν η τροποποίηση καλύπτεται από την παράγραφο 4.

3. Το άρθρο 3 εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2028, εφόσον μπορεί να αποδειχθεί στις αρχές αδειοδότησης ότι οι εισαγωγές φυσικού αερίου που αναφέρονται στο άρθρο 3 εκτελούνται στο πλαίσιο μακροπρόθεσμης σύμβασης προμήθειας που συνήφθη πριν από τις 17 Ιουνίου 2025 και δεν τροποποιήθηκε στη συνέχεια, εκτός εάν η τροποποίηση καλύπτεται από την παράγραφο 4.
4. Οι εξαιρέσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 1 έως 3 εφαρμόζονται επίσης στις υφιστάμενες συμβάσεις προμήθειας με τις ακόλουθες τροποποιήσεις:
- α) μείωση των συμβατικών ποσοτήτων·
 - β) μείωση των τιμών και των τελών·
 - γ) τροποποίηση των ρητρών εμπιστευτικότητας·
 - γ-α) τροποποίηση των επιχειρησιακών διαδικασιών, όπως οι διαδικασίες επικοινωνίας·
 - δ) αλλαγές των διευθύνσεων των συμβαλλομένων μερών·
 - ε) μεταβιβάσεις συμβατικών υποχρεώσεων μεταξύ συνδεδεμένων επιχειρήσεων·
 - στ) αλλαγές που απαιτούνται από δικαστικές διαδικασίες ή διαδικασίες διαιτησίας· ή
 - ζ) για τα περικλειστα κράτη, αλλαγές μεταξύ των εθνικών σημείων παράδοσης.
5. Οι ποσότητες των εισαγωγών που πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις παραγράφους 1, 2 και 3 δεν υπερβαίνουν τις συμβατικές ποσότητες.

Άρθρο 5

[...]

Άρθρο 6

[...]

ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ, ΥΠΟΒΟΛΗ ΚΑΙ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Άρθρο 7

Αδειοδότηση και υποβολή σχετικών πληροφοριών από τους εισαγωγείς

1. Όταν ζητείται εξαίρεση για εισαγωγές φυσικού αερίου που κατάγεται ή εξάγεται, άμεσα ή έμμεσα, από τη Ρωσική Ομοσπονδία, βάσει του άρθρου 4, οι εισαγωγές υπόκεινται σε εκ των προτέρων αδειοδότηση. Παρέχονται στις αρχές αδειοδότησης όλες οι πληροφορίες που είναι αναγκαίες για να αξιολογηθεί εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις που καθορίζονται στο άρθρο 4.

Οι εν λόγω πληροφορίες περιλαμβάνουν τουλάχιστον:

- α) την ημερομηνία σύναψης της σύμβασης προμήθειας φυσικού αερίου·
- β) τη διάρκεια της σύμβασης προμήθειας φυσικού αερίου·
- γ) τις συμβατικές ποσότητες, συμπεριλαμβανομένων όλων των δικαιωμάτων ευελιξίας προς τα πάνω ή προς τα κάτω·
- δ) την ταυτότητα των μερών της σύμβασης προμήθειας αερίου, συμπεριλαμβανομένου, για τα μέρη που είναι καταχωρισμένα στην ΕΕ, του αριθμού καταχώρισης και ταυτοποίησης οικονομικών φορέων (EORI)·
- ε) [...]
- ε-α) στην περίπτωση μειγμάτων ΥΦΑ, έγγραφα τεκμηρίωσης που αποδεικνύουν τις αντίστοιχες ποσότητες ρωσικού και μη ρωσικού αερίου στο μείγμα και προσδιορίζουν τη διαδικασία ανάμειξης·
- στ) για τις εισαγωγές ΥΦΑ, τον τόπο υγροποίησης και τον λιμένα πρώτης φόρτωσης·

- ζ) τα σημεία παράδοσης, συμπεριλαμβανομένων πιθανών δυνατοτήτων ευελιξίας όσον αφορά το σημείο παράδοσης· και
- η) κάθε τροποποίηση της σύμβασης προμήθειας αερίου, με αναφορά του περιεχομένου και της ημερομηνίας της τροποποίησης, με εξαίρεση τις τροποποιήσεις που αφορούν αποκλειστικά την τιμή του αερίου.

Όταν ζητείται εξαίρεση βάσει του άρθρου 4 και η τιμή του αερίου έχει τροποποιηθεί στις 17 Ιουνίου 2025 ή αργότερα, παρέχονται πληροφορίες σχετικά με την τροποποίηση της τιμής.

Οι απαιτούμενες πληροφορίες υποβάλλονται στην αρχή αδειοδότησης το αργότερο έναν μήνα πριν από την είσοδο στο τελωνειακό έδαφος.

2. Οι εισαγωγές φυσικού αερίου, όταν η χώρα παραγωγής δεν είναι η Ρωσική Ομοσπονδία, υπόκεινται σε εκ των προτέρων αδειοδότηση, εκτός εάν οι εν λόγω εισαγωγές εμπίπτουν στην παράγραφο 3. Στις αρχές αδειοδότησης του κράτους μέλους στο οποίο πρόκειται να τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία το αέριο παρέχονται αποδεικτικά στοιχεία που αποδεικνύουν τη χώρα παραγωγής του εν λόγω φυσικού αερίου, το αργότερο 5 εργάσιμες ημέρες πριν από την είσοδό του στο τελωνειακό έδαφος.
3. Δεν απαιτείται εκ των προτέρων αδειοδότηση όταν το αέριο εισάγεται από χώρα η οποία παράγει αέριο και εξήγαγε πάνω από 5 bcm φυσικού αερίου στην Ένωση το 2024 και είτε έχει απαγορεύσει την εισαγωγή ρωσικού αερίου είτε εφαρμόζει άλλα περιοριστικά μέτρα σχετικά με το ρωσικό αέριο, ή δεν διαθέτει υποδομή αερίου που να επιτρέπει την εισαγωγή ΥΦΑ ή αερίου αγωγών. Το αργότερο 5 ημέρες μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή καταρτίζει, με εκτελεστική απόφαση, τον κατάλογο των εν λόγω χωρών και τον επικαιροποιεί κατά το δέον. Η έκθεση δυνάμει του άρθρου 15 παράγραφος 1 περιλαμβάνει αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της διαδικασίας εκ των προτέρων αδειοδότησης δυνάμει του άρθρου 7 παράγραφος 2.

- 3α. Οι αρχές αδειοδότησης, οι τελωνειακές αρχές, όταν δεν ταυτίζονται, ή άλλες αρχές που συμμετέχουν στην παρακολούθηση σύμφωνα με τα άρθρα 9 και 10 μπορούν να ζητούν λεπτομερέστερες πληροφορίες, εάν οι εν λόγω πληροφορίες θεωρούνται αναγκαίες για να αξιολογηθεί κατά πόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται στα άρθρα 3 και 4. Μπορούν επίσης να βασίζονται σε πληροφορίες από άλλες πηγές. Οι αρχές αδειοδότησης μπορούν, ειδικότερα, να απαιτήσουν να υποβληθεί το πλήρες κείμενο ορισμένων διατάξεων της σύμβασης προμήθειας αερίου ή το πλήρες κείμενο της σύμβασης προμήθειας αερίου, εκτός από τις πληροφορίες για τις τιμές, ιδίως όταν ορισμένες συμβατικές διατάξεις είναι αλληλένδετες ή όταν η πλήρης γνώση της διατύπωσης των συμβατικών διατάξεων έχει καθοριστική σημασία για την αξιολόγηση. Σε περίπτωση που οι παρασχεθείσες πληροφορίες δεν είναι πειστικές, οι τελωνειακές αρχές μπορούν να αρνηθούν τη θέση των εμπορευμάτων σε ελεύθερη κυκλοφορία.
4. Το φυσικό αέριο που πρόκειται να εισαχθεί στην Ένωση διαμέσου συνόρων ή μέσω αγωγών διασύνδεσης ή σημείων διασύνδεσης μεταξύ της Ένωσης και της Ρωσικής Ομοσπονδίας ή της Λευκορωσίας, ή μέσω του σημείου διασύνδεσης Strandzha 2 /Malkoclar (TurkStream), τεκμαίρεται ότι εξάγεται, άμεσα ή έμμεσα, από τη Ρωσική Ομοσπονδία, εκτός εάν μπορούν να παρασχεθούν αδιαμφισβήτητα στοιχεία στις αρχές αδειοδότησης το αργότερο έναν μήνα πριν από την είσοδο στο τελωνειακό έδαφος που αποδεικνύουν:
- α) ότι υπήρξε διαμετακόμιση του φυσικού αερίου μέσω της Ρωσικής Ομοσπονδίας· και
 - β) ότι η χώρα παραγωγής δεν είναι η Ρωσική Ομοσπονδία.
5. Όταν το φυσικό αέριο μεταφέρεται μέσω της ΕΕ από τρίτη χώρα σε τρίτη χώρα στο πλαίσιο καθεστώτος διαμετακόμισης βάσει του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα, οι αρχές αδειοδότησης και οι τελωνειακές αρχές, όταν δεν ταυτίζονται, ενημερώνονται το αργότερο έναν μήνα πριν από τη προγραμματισμένη διαμετακόμιση σχετικά με:
- α) τη χώρα παραγωγής του υπό διαμετακόμιση φυσικού αερίου, εκτός εάν οι πληροφορίες αυτές δεν είναι διαθέσιμες·
 - β) τα προγραμματισμένα ή πραγματικά χρονοδιαγράμματα ορισμού για τον καθορισμό της ποσότητας, της χρονικής στιγμής και των σημείων εισόδου και εξόδου του υπό διαμετακόμιση αερίου, με ημερήσιο βαθμό λεπτομέρειας, κατά περίπτωση·

- γ) τις ποσότητες και τα σημεία παράδοσης στις συμβάσεις προμήθειας φυσικού αερίου· και
- δ) τη σύμβαση μεταξύ του πωλητή ή του αγοραστή ή οποιασδήποτε ενδιαμέσης οντότητας και των σχετικών διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς στην Ένωση, κατά περίπτωση.

Οι αρχές αδειοδότησης επαληθεύουν τη συνέπεια των δεδομένων και κοινοποιούν αμελλητί τις πληροφορίες που λαμβάνουν στις τελωνειακές αρχές, όταν οι αρχές αυτές δεν ταυτίζονται.

Άρθρο 8

[...]

Άρθρο 9

Αποτελεσματική παρακολούθηση και επιβολή

Οι αρχές αδειοδότησης και, κατά περίπτωση, οι τελωνειακές αρχές και ο Οργανισμός Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ACER) διασφαλίζουν την αποτελεσματική παρακολούθηση των διατάξεων του κεφαλαίου II, εάν είναι αναγκαίο αξιοποιώντας πλήρως τις εξουσίες επιβολής που διαθέτουν, και συνεργάζονται στενά με τις σχετικές εθνικές αρχές, τις αρχές άλλων κρατών μελών, τον ACER ή την Επιτροπή.

Άρθρο 10

Αρχή αδειοδότησης, συνεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών

1. Η αρχή αδειοδότησης είναι η τελωνειακή αρχή, εκτός εάν το κράτος μέλος ορίσει άλλη αρχή για τον σκοπό αυτόν. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή σε περίπτωση που ορίσουν ως αρχή αδειοδότησης άλλη αρχή, εκτός της τελωνειακής.

2. Οι αρχές αδειοδότησης συνεργάζονται και ανταλλάσσουν τις πληροφορίες που λαμβάνουν σχετικά με τις εισαγωγές φυσικού αερίου με τις ρυθμιστικές αρχές, τις αρμόδιες αρχές και, κατά περίπτωση, τις τελωνειακές αρχές, καθώς και τον ACER και την Επιτροπή, σύμφωνα με τα καθήκοντα, τις ευθύνες και τις αρμοδιότητές τους και, στο μέτρο του δυνατού, για τη διασφάλιση αποτελεσματικής αξιολόγησης του αν πληρούνται οι προϋποθέσεις που καθορίζονται στα άρθρα 3 και 4 του παρόντος κανονισμού.
3. Οι αρχές αδειοδότησης ή, κατά περίπτωση, οι τελωνειακές αρχές ενημερώνουν τις ρυθμιστικές αρχές, τις αρμόδιες αρχές, τον ACER και την Επιτροπή σε μηνιαία βάση σχετικά με τα βασικά στοιχεία που αφορούν την εξέλιξη των εισαγωγών φυσικού αερίου που κατάγεται ή εξάγεται, άμεσα ή έμμεσα, από τη Ρωσική Ομοσπονδία, όπως οι ποσότητες που εισάγονται στο πλαίσιο μακροπρόθεσμων ή βραχυπρόθεσμων συμβάσεων προμήθειας, τα σημεία εισόδου ή οι αντισυμβαλλόμενοι. Οι ενημερώσεις αυτές καλύπτουν επίσης τις βασικές εξελίξεις όσον αφορά το ρωσικό αέριο που εισέρχεται στην Ένωση υπό καθεστώς διαμετακόμισης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 7 παράγραφος 5.
4. Οι αρχές αδειοδότησης και, κατά περίπτωση, οι τελωνειακές αρχές διαφορετικών κρατών μελών ανταλλάσσουν, στον βαθμό που είναι αναγκαίο, πληροφορίες που λαμβάνουν σχετικά με τις εισαγωγές φυσικού αερίου και συνεργάζονται μεταξύ τους με σκοπό τη διασφάλιση αποτελεσματικής επιβολής και την αποφυγή της καταστρατήγησης. Χρησιμοποιούν τα υφιστάμενα εργαλεία και τις υφιστάμενες βάσεις δεδομένων που καθιστούν δυνατή την αποτελεσματική ανταλλαγή σχετικών πληροφοριών μεταξύ των εθνικών αρχών του κράτους μέλους τους και των αρχών σε άλλα κράτη μέλη, ή δημιουργούν τέτοια εργαλεία, εάν είναι αναγκαίο.
5. Το αργότερο έως τις 31 Αυγούστου 2026 και τις 31 Αυγούστου 2027, ο ACER, με βάση τα δεδομένα που έχει λάβει δυνάμει του παρόντος κανονισμού και τις δικές του πληροφορίες, δημοσιεύει έκθεση η οποία παρέχει επισκόπηση των συμβάσεων προμήθειας φυσικού αερίου που κατάγεται ή εξάγεται, άμεσα ή έμμεσα, από τη Ρωσική Ομοσπονδία και αξιολογεί τον αντίκτυπο της διαφοροποίησης στις αγορές ενέργειας. Κατά περίπτωση, η έκθεση περιλαμβάνει επίσης δεδομένα σχετικά με το ρωσικό αέριο που εισέρχεται στην Ένωση υπό καθεστώς διαμετακόμισης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 7 παράγραφος 5.
6. Η Επιτροπή και ο ACER ανταλλάσσουν, όπου αρμόζει, σχετικές πληροφορίες που έχουν στην κατοχή τους σχετικά με συμβάσεις για εισαγωγή φυσικού αερίου που κατάγεται ή εξάγεται, άμεσα ή έμμεσα, από τη Ρωσική Ομοσπονδία με τις αρχές αδειοδότησης και, κατά περίπτωση, τις τελωνειακές αρχές προκειμένου να διευκολυνθεί η επιβολή του παρόντος κανονισμού.

ΕΘΝΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗΣ

Άρθρο 11

Εθνικά σχέδια διαφοροποίησης για το φυσικό αέριο

1. Κάθε κράτος μέλος καταρτίζει σχέδιο διαφοροποίησης στο οποίο περιγράφονται τα μέτρα, τα ορόσημα και οι πιθανοί φραγμοί για τη διαφοροποίηση του εφοδιασμού τους με αέριο, με στόχο τη διακοπή όλων των εισαγωγών φυσικού αερίου που κατάγεται ή εξάγεται, άμεσα ή έμμεσα, από τη Ρωσική Ομοσπονδία πριν από τη λήξη της προθεσμίας της 1ης Ιανουαρίου 2028 για την πλήρη απαγόρευση των εισαγωγών από τη Ρωσική Ομοσπονδία.

Η υποχρέωση που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο δεν ισχύει όταν τα κράτη μέλη μπορούν να αποδείξουν στην Επιτροπή, ιδίως βάσει των πληροφοριών που παρέχονται σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938, ότι δεν λαμβάνουν φυσικό αέριο που κατάγεται ή εξάγεται, άμεσα ή έμμεσα, από τη Ρωσική Ομοσπονδία. Τα κράτη μέλη αποδεικνύουν το γεγονός αυτό στην Επιτροπή έως την ημερομηνία κοινοποίησης στην Επιτροπή των εθνικών σχεδίων διαφοροποίησης. Η Επιτροπή ενημερώνει τη συντονιστική ομάδα για το φυσικό αέριο σχετικά με τα κράτη μέλη που απαλλάσσονται από την κατάρτιση εθνικού σχεδίου διαφοροποίησης.

2. Το εθνικό σχέδιο διαφοροποίησης για το φυσικό αέριο περιλαμβάνει όλα τα ακόλουθα στοιχεία:
 - α) τις διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με τον όγκο των εισαγωγών φυσικού αερίου που κατάγεται ή εξάγεται, άμεσα ή έμμεσα, από τη Ρωσική Ομοσπονδία στο πλαίσιο υφιστάμενων συμβάσεων προμήθειας·

- β) σαφή περιγραφή των μέτρων στήριξης που εφαρμόζονται και των μέτρων στήριξης που έχουν προγραμματιστεί σε εθνικό επίπεδο για την αντικατάσταση του φυσικού αερίου που κατάγεται ή εξάγεται, άμεσα ή έμμεσα, από τη Ρωσική Ομοσπονδία, συμπεριλαμβανομένων των ποσοτήτων οι οποίες αναμένεται να καταργηθούν σταδιακά, των οροσήμων και του χρονοδιαγράμματος εφαρμογής και, εφόσον είναι διαθέσιμες, των προβλεπόμενων επιλογών για εναλλακτικό εφοδιασμό και εναλλακτικές οδούς εφοδιασμού. Τα εν λόγω μέτρα μπορούν να περιλαμβάνουν τη χρήση της πλατφόρμας της ΕΕ για τη συγκέντρωση σύμφωνα με το άρθρο 42 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1789, μέτρα στήριξης για τις προσπάθειες διαφοροποίησης των εταιρειών ενέργειας, συνεργασία στο πλαίσιο περιφερειακών ομάδων όπως η ομάδα υψηλού επιπέδου για την ενεργειακή συνδεσιμότητα της Κεντρικής και Νοτιοανατολικής Ευρώπης (CESEC), προσδιορισμό εναλλακτικών επιλογών αντί των εισαγωγών φυσικού αερίου μέσω εξηλεκτρισμού, μέτρα ενεργειακής απόδοσης, ενίσχυση της παραγωγής βιοαερίου, βιομεθανίου και καθαρού υδρογόνου, ανάπτυξη ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, μέτρα εθελούσιας μείωσης της ζήτησης ή δυνατότητες άλλων κρατών μελών για διευκόλυνση της διαφοροποίησης του εφοδιασμού·
- γ) τον προσδιορισμό τυχόν δυνητικών τεχνικών, συμβατικών ή κανονιστικών φραγμών για την αντικατάσταση του φυσικού αερίου που κατάγεται ή εξάγεται, άμεσα ή έμμεσα, από τη Ρωσική Ομοσπονδία, καθώς και επιλογές για την υπέρβαση των εν λόγω φραγμών.
3. Το αργότερο έως την 1η Μαρτίου 2026, τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τα εθνικά τους σχέδια διαφοροποίησης χρησιμοποιώντας το υπόδειγμα που παρατίθεται στο παράρτημα Ι.
4. Η Επιτροπή διευκολύνει, κατά περίπτωση, την κατάρτιση και την εφαρμογή των εθνικών σχεδίων διαφοροποίησης για το φυσικό αέριο. Κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου για τις υφιστάμενες συμβάσεις προμήθειας βάσει του άρθρου 4, η Επιτροπή συντονίζεται με τα κράτη μέλη στο πλαίσιο των προσπάθειών τους για διαφοροποίηση, με σκοπό τον εντοπισμό εναλλακτικών πηγών εφοδιασμού. Οι νέες προμήθειες αναμένεται επίσης να αντισταθμίσουν την απώλεια εσόδων με την αξιοποίηση υφιστάμενων υποδομών που χρησιμοποιούνταν προηγουμένως για τη διαμετακόμιση ρωσικού αερίου. Τα κράτη μέλη υποβάλλουν τακτικά εκθέσεις στη συντονιστική ομάδα για το φυσικό αέριο η οποία συστάθηκε με το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938 σχετικά με την πρόοδο που επιτυγχάνεται όσον αφορά την κατάρτιση, την έγκριση και την εφαρμογή των εν λόγω σχεδίων. Με βάση τα εθνικά σχέδια διαφοροποίησης, η Επιτροπή αξιολογεί την υλοποίηση της σταδιακής κατάργησης του αερίου που κατάγεται ή εξάγεται, άμεσα ή έμμεσα, από τη Ρωσική Ομοσπονδία και υποβάλλει έκθεση στη συντονιστική ομάδα για το φυσικό αέριο, σύμφωνα με το άρθρο 13 του παρόντος κανονισμού.

Εθνικά σχέδια διαφοροποίησης για το πετρέλαιο

1. Τα κράτη μέλη που δέχονται εισαγωγές πετρελαίου που κατάγεται ή εξάγεται, άμεσα ή έμμεσα, από τη Ρωσική Ομοσπονδία, καταρτίζουν σχέδιο διαφοροποίησης στο οποίο περιγράφονται τα μέτρα, τα ορόσημα και οι πιθανοί φραγμοί για τη διαφοροποίηση του εφοδιασμού τους με πετρέλαιο, με στόχο τη διακοπή, το αργότερο έως την 1η Ιανουαρίου 2028, των εισαγωγών πετρελαίου που κατάγεται ή εξάγεται, άμεσα ή έμμεσα, από τη Ρωσική Ομοσπονδία.
2. Τα εθνικά σχέδια διαφοροποίησης για το πετρέλαιο περιλαμβάνουν όλα τα ακόλουθα στοιχεία:
 - α) τις διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με τον όγκο των άμεσων ή έμμεσων εισαγωγών πετρελαίου από τη Ρωσική Ομοσπονδία στο πλαίσιο υφιστάμενων συμβάσεων προμήθειας·
 - β) τα μέτρα που έχουν προγραμματιστεί σε εθνικό επίπεδο για την αντικατάσταση του πετρελαίου που κατάγεται ή εξάγεται, άμεσα ή έμμεσα, από τη Ρωσική Ομοσπονδία, συμπεριλαμβανομένων των ποσοτήτων οι οποίες αναμένεται να καταργηθούν σταδιακά, των οροσήμων και του χρονοδιαγράμματος εφαρμογής, και των επιλογών για εναλλακτικό εφοδιασμό και εναλλακτικές οδούς εφοδιασμού ή των δυνατοτήτων άλλων κρατών μελών για τη διευκόλυνση της διαφοροποίησης του εφοδιασμού·
 - γ) τους δυνητικούς τεχνικούς, συμβατικούς ή κανονιστικούς φραγμούς για την αντικατάσταση του πετρελαίου που κατάγεται ή εξάγεται, άμεσα ή έμμεσα, από τη Ρωσική Ομοσπονδία, καθώς και επιλογές για την υπέρβαση των εν λόγω φραγμών.
3. Το αργότερο έως την 1η Μαρτίου 2026, τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τα εθνικά τους σχέδια διαφοροποίησης χρησιμοποιώντας το υπόδειγμα που παρατίθεται στο παράρτημα II.

4. Η Επιτροπή διευκολύνει, κατά περίπτωση, την κατάρτιση και την εφαρμογή των εθνικών σχεδίων διαφοροποίησης για το πετρέλαιο. Η Επιτροπή συμβάλλει στη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών κατά την εφαρμογή των εθνικών σχεδίων διαφοροποίησης. Τα κράτη μέλη υποβάλλουν τακτικά εκθέσεις στη συντονιστική ομάδα για το πετρέλαιο η οποία συστάθηκε με το άρθρο 17 της οδηγίας 2009/119/EK του Συμβουλίου¹² σχετικά με την πρόοδο που επιτυγχάνεται όσον αφορά την κατάρτιση, την έγκριση και την εφαρμογή των εν λόγω εθνικών σχεδίων διαφοροποίησης.
5. Όταν στο εθνικό σχέδιο διαφοροποίησης για το πετρέλαιο εντοπίζεται κίνδυνος μη επίτευξης της σταδιακής κατάργησης του πετρελαίου που κατάγεται ή εξάγεται, άμεσα ή έμμεσα, από τη Ρωσική Ομοσπονδία έως την 1η Ιανουαρίου 2028, η Επιτροπή μπορεί, αφού αξιολογήσει το εθνικό σχέδιο διαφοροποίησης και εντός 3 μηνών από την υποβολή του εθνικού σχεδίου διαφοροποίησης, να εκδώσει σύσταση προς το οικείο κράτος μέλος σχετικά με τον τρόπο έγκαιρης επίτευξης της σταδιακής κατάργησης. Σε συνέχεια της εν λόγω σύστασης, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος επικαιροποιεί το εθνικό του σχέδιο διαφοροποίησης εντός τριών μηνών, λαμβάνοντας υπόψη τη σύσταση της Επιτροπής.

¹² Οδηγία 2009/119/EK του Συμβουλίου, της 14ης Σεπτεμβρίου 2009, σχετικά με υποχρέωση διατήρησης ενός ελάχιστου επιπέδου αποθεμάτων αργού πετρελαίου ή/και προϊόντων πετρελαίου από τα κράτη μέλη (ΕΕ L 265 της 9.10.2009, σ. 9).

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ ΜΕ ΑΕΡΙΟ

Άρθρο 13

Τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938

Ο κανονισμός (ΕΕ) 2017/1938 τροποποιείται ως εξής:

1) Στο άρθρο 2 προστίθενται τα ακόλουθα σημεία 33) και 34):

«33) “διάταξη πληρωμής σε περίπτωση μη παραλαβής”: συμβατική διάταξη η οποία υποχρεώνει τον αγοραστή είτε να παραλάβει είτε να πληρώσει καθορισμένη ελάχιστη ποσότητα αερίου εντός δεδομένης περιόδου, ανεξάρτητα από την πραγματική παραλαβή του αερίου·

34) “διατάξεις πληρωμής σε περίπτωση μη παράδοσης”: συμβατική διάταξη η οποία υποχρεώνει τον πωλητή να καταβάλει συμβατικό πρόστιμο σε περίπτωση μη παράδοσης του αερίου.»

2) το άρθρο 14 παράγραφος 6 τροποποιείται ως εξής:

α) στο πρώτο εδάφιο προστίθεται το ακόλουθο στοιχείο γ):

«γ) στην Επιτροπή και στις ενδιαφερόμενες αρμόδιες αρχές τις ακόλουθες πληροφορίες σχετικά με τις συμβάσεις προμήθειας φυσικού αερίου που κατάγεται ή εξάγεται, άμεσα ή έμμεσα, από τη Ρωσική Ομοσπονδία:

- i) τις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) XX/2025 [ο παρών κανονισμός]·
- ii) πληροφορίες σχετικά με τις ποσότητες που πρόκειται να παρασχεθούν και να παραληφθούν, συμπεριλαμβανομένων των πιθανών δυνατοτήτων ευελιξίας βάσει των διατάξεων πληρωμής σε περίπτωση μη παραλαβής ή των διατάξεων πληρωμής σε περίπτωση μη παράδοσης·
- iii) τα χρονοδιαγράμματα παράδοσης (ΥΦΑ) ή τους ορισμούς (αέριο αγωγών)·
- iv) τις πιθανές συμβατικές δυνατότητες ευελιξίας σχετικά με τις ετήσιες συμβατικές ποσότητες, συμπεριλαμβανομένων των ποσοτήτων αναπλήρωσης·
- v) τους όρους αναστολής ή τερματισμού των παραδόσεων αερίου, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων περί ανωτέρας βίας·
- vi) πληροφορίες σχετικά με το δίκαιο που διέπει τη σύμβαση και τον μηχανισμό διαιτησίας που επιλέγεται·
- vii) τα κύρια στοιχεία άλλων εμπορικών συμφωνιών που σχετίζονται με την εκτέλεση της σύμβασης προμήθειας φυσικού αερίου, εξαιρουμένων των πληροφοριών για τις τιμές.»·

β) προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

«Οι πληροφορίες που αναφέρονται στο στοιχείο γ) παρέχονται για κάθε σύμβαση σε αναλυτική μορφή, συμπεριλαμβανομένου του πλήρους κειμένου των σχετικών τμημάτων, εξαιρουμένων των πληροφοριών για τις τιμές, ιδίως όταν η πλήρης γνώση της διατύπωσης των συμβατικών διατάξεων έχει καθοριστική σημασία για την αξιολόγηση της ασφάλειας του εφοδιασμού με αέριο ή όταν ορισμένες συμβατικές διατάξεις είναι αλληλένδετες.»·

3) στο άρθρο 17, το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Η Επιτροπή παρακολουθεί συνεχώς την έκθεση του ενεργειακού συστήματος της Ένωσης στον εφοδιασμό με αέριο που κατάγεται ή εξάγεται, άμεσα ή έμμεσα, από τη Ρωσική Ομοσπονδία, ιδίως βάσει των πληροφοριών που κοινοποιούνται στην Επιτροπή και στις αρμόδιες αρχές σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 6 στοιχείο γ).

Η Επιτροπή αξιολογεί την υλοποίηση της σταδιακής κατάργησης του αερίου που κατάγεται ή εξάγεται, άμεσα ή έμμεσα, από τη Ρωσική Ομοσπονδία σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) XX/2025 σε εθνικό, περιφερειακό και ενωσιακό επίπεδο με βάση τα εθνικά σχέδια διαφοροποίησης που αναφέρονται στο άρθρο 11 του εν λόγω κανονισμού. Η αξιολόγηση αυτή περιλαμβάνει επίσης αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της ανταλλαγής πληροφοριών και της συνεργασίας μεταξύ των αρμόδιων αρχών και, κατά περίπτωση, διατυπώνει συστάσεις για τη βελτίωσή τους. Η αξιολόγηση υποβάλλεται στη συντονιστική ομάδα για το φυσικό αέριο.

Με βάση την αξιολόγηση που αναφέρεται στο τρίτο εδάφιο, η Επιτροπή δημοσιεύει ετήσια έκθεση, η οποία παρέχει ολοκληρωμένη επισκόπηση της προόδου που έχουν σημειώσει τα κράτη μέλη όσον αφορά την εφαρμογή των εθνικών τους σχεδίων διαφοροποίησης.

Κατά περίπτωση, η Επιτροπή μπορεί να εκδώσει, εντός τριών μηνών από την κοινοποίηση σχεδίου διαφοροποίησης, σύσταση στην οποία προσδιορίζονται πιθανές δράσεις και μέτρα για τη διασφάλιση της ασφαλούς διαφοροποίησης του εφοδιασμού με αέριο και της έγκαιρης σταδιακής κατάργησης του αερίου που κατάγεται ή εξάγεται, άμεσα ή έμμεσα, από τη Ρωσική Ομοσπονδία.

Τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη επικαιροποιούν το εθνικό τους σχέδιο διαφοροποίησης εντός τριών μηνών, λαμβάνοντας υπόψη τη σύσταση της Επιτροπής.».

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 14

Επαγγελματικό απόρρητο

1. Τυχόν εμπιστευτικές πληροφορίες που λαμβάνονται, ανταλλάσσονται ή διαβιβάζονται δυνάμει του παρόντος κανονισμού υπόκεινται στους όρους του παρόντος άρθρου περί επαγγελματικού απορρήτου.
2. Η υποχρέωση τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου ισχύει για όλα τα πρόσωπα που εργάζονται ή έχουν εργαστεί για τις αρχές οι οποίες συμμετέχουν στην εφαρμογή του παρόντος κανονισμού και για οποιοδήποτε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο στο οποίο οι σχετικές αρχές έχουν αναθέσει τις εξουσίες τους, συμπεριλαμβανομένων των ελεγκτών και των εμπειρογνομόνων που προσλαμβάνονται από τις σχετικές αρχές.
3. Απαγορεύεται η κοινοποίηση των πληροφοριών που καλύπτονται από το επαγγελματικό απόρρητο σε οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο ή αρχή, εκτός εάν προβλέπεται από τις διατάξεις του ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου.
4. Όλες οι πληροφορίες που ανταλλάσσονται μεταξύ σχετικών αρχών ή των κρατών μελών δυνάμει του παρόντος κανονισμού και αφορούν επιχειρηματικές ή επιχειρησιακές συνθήκες ή άλλες οικονομικές ή προσωπικές υποθέσεις θεωρούνται εμπιστευτικές και υπόκεινται στις απαιτήσεις τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου, εκτός εάν η σχετική αρχή δηλώσει κατά τη στιγμή της επικοινωνίας ότι η συγκεκριμένη πληροφορία δύναται να γνωστοποιηθεί, απαιτείται δυνάμει της ενωσιακής ή εθνικής νομοθεσίας ή όταν η γνωστοποίηση είναι αναγκαία στο πλαίσιο νομικών διαδικασιών.

Παρακολούθηση και επανεξέταση

1. Η Επιτροπή παρακολουθεί συνεχώς την εξέλιξη της ενωσιακής αγοράς ενέργειας, ιδίως όσον αφορά πιθανές εξαρτήσεις εφοδιασμού με αέριο ή άλλους κινδύνους για την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού σε σχέση με τις εισαγωγές ενέργειας από τη Ρωσική Ομοσπονδία. Έως τις [ΕΕ: να προστεθεί η ημερομηνία δύο έτη μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού], η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.
2. Σε περίπτωση αιφνίδιων και σημαντικών εξελίξεων, οι οποίες απειλούν σοβαρά την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού ενός ή περισσότερων κρατών μελών, η Επιτροπή μπορεί να αναστείλει προσωρινά την εφαρμογή του κεφαλαίου II του παρόντος κανονισμού σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη, εν όλω ή εν μέρει. Σε μια τέτοια περίπτωση, η Επιτροπή μπορεί επίσης να αναστείλει την απαίτηση εκ των προτέρων αδειοδότησης σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 2. Η απόφαση της Επιτροπής περιέχει ορισμένες προϋποθέσεις, ιδίως για να διασφαλιστεί ότι τυχόν αναστολή περιορίζεται αυστηρά στην αντιμετώπιση της απειλής. Η Επιτροπή ενημερώνει τη συντονιστική ομάδα για το φυσικό αέριο σχετικά με τυχόν αναστολές.

Έναρξη ισχύος και εφαρμογή

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Τα άρθρα 3 και 4 εφαρμόζονται από [ΕΕ: να προστεθεί η ημερομηνία – 6 εβδομάδες από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού].

Το άρθρο 7 παράγραφοι 1, 4 και 5 εφαρμόζεται από [ΕΕ: να προστεθεί η ημερομηνία - 6 εβδομάδες μείον έναν μήνα από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού].

Το άρθρο 7 παράγραφος 2 εφαρμόζεται από [ΕΕ: να προστεθεί η ημερομηνία - 6 εβδομάδες μείον 5 εργάσιμες ημέρες από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού].

Ο παρών κανονισμός δεν θίγει την εφαρμογή της απαγόρευσης σχετικά με το ΥΦΑ που θεσπίζεται στον [κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 833/2014 του Συμβουλίου]¹³, η οποία ισχύει και τηρείται ανεξάρτητα από τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

(τόπος), (ημερομηνία)

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος / Η Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος / Η Πρόεδρος

¹³ ΕΕ: να προστεθεί η επικαιροποιημένη παραπομπή

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΓΙΑ ΕΘΝΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΦΥΣΙΚΟ ΑΕΡΙΟ

Το παρόν υπόδειγμα έχει σχεδιαστεί για εθνικές αρχές που συντάσσουν εθνικό σχέδιο διαφοροποίησης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 11. Περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

Γενικές πληροφορίες

Ονομασία της αρχής που είναι υπεύθυνη για την εκπόνηση του σχεδίου	
Περιγραφή του συστήματος αερίου. Θα πρέπει να περιλαμβάνει περιγραφή των ακόλουθων: i) της ζήτησης αερίου· ii) του μείγματος εφοδιασμού λαμβανομένης υπόψη της εξάρτησης από τον ρωσικό εφοδιασμό.	

Κύριες πληροφορίες σχετικά με την εισαγωγή αερίου καταγόμενου ή εξαγόμενου άμεσα ή έμμεσα από τη Ρωσική Ομοσπονδία στο κράτος μέλος

Αναφορά των μεμονωμένων συμβάσεων όπως κοινοποιήθηκαν από τους εισαγωγείς στις αρμόδιες αρχές και στην Επιτροπή.	
[...]	

Συνολικές συμβατικές ποσότητες αερίου καταγόμενου ή εξαγόμενου άμεσα ή έμμεσα από τη Ρωσική Ομοσπονδία για παράδοση στο κράτος μέλος. Συμπερίληψη συμβατικής ευελιξίας και σημείου παράδοσης (σημείο διασύνδεσης, σημείο εισαγωγής, τερματικός σταθμός ΥΦΑ κ.λπ.).	
--	--

Περιγραφή των μέτρων για την αντικατάσταση φυσικού αερίου καταγόμενου ή εξαγόμενου άμεσα ή έμμεσα από τη Ρωσική Ομοσπονδία.

3.1. Η περιγραφή περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

Επιλογές διαφοροποίησης: i) εναλλακτικές προμήθειες· ii) εναλλακτικές οδοί εφοδιασμού· iii) συγκέντρωση της ζήτησης.	
Περιγραφή του μέτρου και των στόχων του, συμπεριλαμβανομένων των ποσοτήτων που αναμένεται να καταργηθούν σταδιακά και των ενδιάμεσων σταδίων σε περίπτωση μέτρου πολλαπλών σταδίων.	
Χρονοδιάγραμμα εφαρμογής	
Επιπτώσεις των μέτρων στο ενεργειακό σύστημα, μεταξύ άλλων στα μοντέλα ροής, στη χωρητικότητα των υποδομών, στα τιμολόγια κ.λπ.	
Επιπτώσεις σε γειτονικά κράτη μέλη.	

Τεχνικοί, συμβατικοί ή κανονιστικοί φραγμοί για την αντικατάσταση αερίου καταγόμενου ή εξαγόμενου άμεσα ή έμμεσα από τη Ρωσική Ομοσπονδία.

Τεχνικοί, συμβατικοί ή κανονιστικοί φραγμοί	
Επιλογές για την υπέρβαση των φραγμών και χρονοδιάγραμμα	

Κατηγορία	Αντικατάσταση ποσοτήτων για τη σταδιακή κατάργηση ¹⁴
Απαιτούμενες πληροφορίες	Περιγραφή των μέτρων που εφαρμόζονται και προγραμματίζονται σε εθνικό επίπεδο για την αντικατάσταση των εναπομενουσών ποσοτήτων φυσικού αερίου καταγόμενου ή εξαγόμενου άμεσα ή έμμεσα από τη Ρωσική Ομοσπονδία i) ποσότητες που αναμένεται να καταργηθούν σταδιακά με κάθε μέτρο, ii) χρονοδιάγραμμα εφαρμογής (έναρξη-λήξη), iii) επιλογές για εναλλακτικές προμήθειες και εναλλακτικές οδούς εφοδιασμού
Αέριο αγωγών	
ΥΦΑ	

¹⁴ Μεταξύ τέτοιων μέτρων μπορεί να περιλαμβάνεται η χρήση της πλατφόρμας της ΕΕ για τη συγκέντρωση σύμφωνα με το άρθρο 42 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1789, μέτρα στήριξης για τις προσπάθειες διαφοροποίησης εταιρειών ενέργειας, συνεργασία σε περιφερειακές ομάδες όπως η ομάδα υψηλού επιπέδου για την ενεργειακή συνδεσιμότητα της Κεντρικής και Νοτιοανατολικής Ευρώπης (CESEC), προσδιορισμός εναλλακτικών επιλογών αντί των εισαγωγών φυσικού αερίου μέσω εξηλεκτρισμού, μέτρων ενεργειακής απόδοσης, ενίσχυσης της παραγωγής βιοαερίου, βιομεθανίου και καθαρού υδρογόνου, ανάπτυξης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ή εθελοντικών μέτρων μείωσης της ζήτησης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΓΙΑ ΕΘΝΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ

Το παρόν υπόδειγμα έχει σχεδιαστεί για εθνικές αρχές που συντάσσουν λεπτομερές εθνικό σχέδιο διαφοροποίησης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 12. Περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

Γενικές πληροφορίες

Ονομασία της αρχής που είναι υπεύθυνη για την εκπόνηση του σχεδίου	
Περιγραφή του συστήματος πετρελαίου. Θα πρέπει να περιλαμβάνει περιγραφή των ακόλουθων: i) της ζήτησης πετρελαίου· ii) του μείγματος εφοδιασμού λαμβανομένης υπόψη της εξάρτησης από τον ρωσικό εφοδιασμό.	

Κύριες πληροφορίες σχετικά με την εισαγωγή πετρελαίου καταγόμενου ή εξαγόμενου άμεσα ή έμμεσα από τη Ρωσική Ομοσπονδία στο κράτος μέλος

Συνολικές συμβατικές ποσότητες ρωσικού πετρελαίου για παράδοση στο κράτος μέλος. Συμπερίληψη της ημερομηνίας λήξης των συμβατικών υποχρεώσεων.	
Πληροφορίες σχετικά με την ταυτότητα των διαφόρων ενδιαφερόμενων μερών (πωλητής, εισαγωγέας και αγοραστής).	

Περιγραφή των μέτρων για την αντικατάσταση πετρελαίου καταγόμενου ή εξαγόμενου άμεσα ή έμμεσα από τη Ρωσική Ομοσπονδία.

Η περιγραφή περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

Επιλογές διαφοροποίησης: i) εναλλακτικές προμήθειες ii) εναλλακτικές οδοί εφοδιασμού.	
Περιγραφή του μέτρου και των στόχων του, συμπεριλαμβανομένων των ποσοτήτων που αναμένεται να καταργηθούν σταδιακά και των ενδιάμεσων σταδίων σε περίπτωση μέτρου πολλαπλών σταδίων.	
Χρονοδιάγραμμα εφαρμογής	
Επιπτώσεις των μέτρων στο ενεργειακό σύστημα, μεταξύ άλλων στα μοντέλα ροής, στη χωρητικότητα των υποδομών, στα τιμολόγια κ.λπ.	
Επιπτώσεις σε γειτονικά κράτη μέλη.	

Τεχνικοί, συμβατικοί ή κανονιστικοί φραγμοί για την αντικατάσταση πετρελαίου καταγόμενου ή
εξαγόμενου άμεσα ή έμμεσα από τη Ρωσική Ομοσπονδία.

Τεχνικοί, συμβατικοί ή κανονιστικοί φραγμοί	
Επιλογές για την υπέρβαση των φραγμών και χρονοδιάγραμμα	